

Анета Стефановска
Науме Ѓоргиевски
Благој Николов
Јоланда Бошевска

Aneta Stefanovska
Naume Gorgievski
Blagoj Nikolov
Jolanda Boshevska

***НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола
во меѓународната соработка***

***NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola
International cooperation***

Издавач

Националната установа -
Универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“
Битола

Published by

National Institute -
University Library
“St. Kliment Ohridski”
Bitola

За Издавачот

Науме Ѓоргиевски, директор

For the publisher

Naume Gorgievski, director

Автори

Анета Стефановска
Науме Ѓоргиевски
Благој Николов
Јоланда Бошевска

Authors

Aneta Stefanovska
Naume Gorgievski
Blagoj Nikolov
Jolanda Boshevska

Соработници

Зоран Јанакиевски
Илче Стојановски
Александар Крстев

Associate cooperatives

Zoran Janakievski
Ilche Stojanovski
Aleksandar Krstev

Рецензент

Проф. д-р Златко Жоглев

Reader

PhD Zlatko Zoglev

Анета Стефановска
Науме Ѓоргиевски
Благој Николов
Јоланда Бошевска

Aneta Stefanovska
Naume Gorgievski
Blagoj Nikolov
Jolanda Boshevska

***НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА
ВО МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА***

***NIUL "ST. KLIMENT OHRIDSKI" – BITOLA
INTERNATIONAL COOPERATION***

Битола - Bitola
2011

CIP - Каталогизација во публикација Национална установа -
Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Битола

027.54(497.774+100)

НАЦИОНАЛНА установа - Универзитетска библиотека

НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола во меѓународната соработка
/ Анета Стефановска, Науме Ѓоргиевски, Благој Николов, Јоланда
Бошевска ; [превод на англиски јазик Емилија Стефановска] = NIUL
"St. Kliment Ohridski" - Bitola international cooperation / Aneta
Stefanovska, Naume Gorgievski, Blagoj Nikolov, Jolanda Boshevska
; [translation in English language Emilija Stefanovska]. - Битола
: Национална установа - Универзитетска библиотека „Св. Климент
Охридски“ = Bitola : National Institute - University
Library "St. Kliment Ohridski", 2011. - 149 стр. : илустр. во
бои ; 14x18 см + 1 оптички диск

Текст напредно на мак. и англ. јазик

--НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола во меѓународната соработка = NIUL "St.
Kliment Ohridski" - Bitola international cooperation [Електронски извор]. - 1
електронски оптички диск (DVD-ROM) : боја, звук ; 12 см
Прилог кон книгата

ISBN 978-608-4538-29-5 (13)

ISBN 608-4538-29-0 (10)

1. Гл. ств. насл. 2. Насп. ств. насл. 3. Стефановска, Анета
[автор]. - I. Stefanovska, Aneta види Стефановска, Анета

а) Национална установа - Универзитетска библиотека „Св. Климент
Охридски“ (Битола) - Меѓународна соработка
COBISS.MK-ID 18830145

Содржина / Contents

Предговор.....	15
I Меѓународни соработки со библиотеки	19
Посета во Софија, Р. Бугарија, 2006	19
Посета во Софија, Р. Бугарија, 2007	21
Посета во Софија, Р. Бугарија, 2008	23
Посета на делегација од Пловдив, Р. Бугарија, 2009.....	25
Посета во Пловдив, Р. Бугарија, 2009	26
Посета на делегација од Корча, Р. Албанија, 2006	27
Посета во Корча, Р. Албанија, 2006.....	30
Посета и учество на гости од Сплит и Загреб, Р. Хрватска, 2005	33
Посета во Сплит, Р. Хрватска, 2008.....	34
Посета во Дубровник, Р. Хрватска, 2010.....	37
Посета во Задар, Р. Хрватска, 2011	38
Посета на делегација од Норвешка, 2008	40
Посета на Библиотеката на вработените од ИЗУМ – Марибор, Р. Словенија, 2009	41
Посета во Москва, Русија, 2009	42

Посета во Братислава, Словачка, 2009.....	44
Посета во Прага, Р. Чешка, 2010	45
Посета во Едрене, Р. Турција, 2010.....	47
Учество на Симпозиум на Сојузот на балканските библиотеки во Едрене, Р. Турција, 2010.....	49
Прва меѓународна конференција на библиотекари во Вроцлав, Полска, 2007	51
Втора Меѓународна конференција на библиотекари во Вроцлав, Полска, 2009	53
Трета меѓународна конференција на библиотекари во Вроцлав, Полска, 2011	55
Посета на библиотекари од Долношлонската јавна библиотека „Тадеуш Микулски“ од Вроцлав, Полска, 2008.....	57
Посета во Вроцлав, Полска, 2008	60
Посета во Амстердам, Холандија, 2011.....	63
Посета во Барселона, Шпанија, 2011	65
II COBISS Конференции – Марибор, Словенија	67
Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2002.....	67
Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2004.....	68
Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2006.....	70
Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2007.....	72

Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2009.....	74
III Компјутерски, научен, истражувачки и информативен центар (КНИИЦ).....	75
IV IFLA конференции.....	78
Милано, Италија, 2009	78
Гетеборг, Шведска, 2010	79
Сан Хуан, Порто Рико, 2011.....	80
V Соработка со амбасади	83
Австрија, Р. Австрија, 2011	83
VI Меѓународни соработки - БЗМ	85
Загреб, Хрватска, 2010.....	85
Поговор.....	87
Preface	93
I International collaborations with libraries	96
Visit to Sofia, R. Bulgaria, 2006	96
Visit to Sofia, R. Bulgaria, 2007	98
Visit to Sofia, R. Bulgaria, 2008	99
Delegation visit from Plovdiv, R. Bulgaria, 2009.....	100
Visit to Plovdiv, R. Bulgaria, 2009.....	101
Delegation visit from Korcha, R. Albania, 2006.....	102

Visit to Korcha, R. Albania, 2006	104
Visit and participation of guests from Split and Zagreb, R. Croatia, 2005	106
Visit to Split, R. Croatia, 2008.....	107
Visit to Dubrovnik, R. Croatia, 2010	109
Visit to Zadar, R. Croatia, 2011	110
Delegation visit from Norway, 2008	111
Visit of the Library by the employees of IZUM- Maribor, R. Slovenia, 2009	112
Visit to Moscow, Russia, 2009.....	113
Visit to Bratislava, Slovakia, 2009.....	114
Visit to Prague, Czech Republic, 2010.....	115
Visit to Edrine, Turkey, 2010.....	116
Participation on the Symposium of the Library	
Association of Balkan Countries in Edirne, R. Turkey, 2010	118
First international conference of librarians in Wrocław, Poland, 2007	119
Second international conference of librarians in Wrocław, Poland, 2009	120
Third international conference of librarians in Wrocław, Poland, 2011	122
Visit by librarians from the Lower Shlyonsk Public Library “Tadeush Mikulski“ in Wroclaw, Poland, 2008	123
Visit to Wroclaw, Poland, 2008	125
Visit to Amsterdam, Netherlands, 2011	128

Visit to Barcelona, Spain, 2011	129
II COBISS Conferences- Maribor, Slovenia	130
Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2002	130
Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2004	131
Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2006	132
Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2007	134
Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2009	136
III Computer, Scientific, Research and Information Centre (CSRIC).....	137
IV IFLA Conference.....	139
Milan, Italy, 2009	139
Gothenburg, Sweden, 2010	140
San Juan, Puerto Rico, 2011	141
V Cooperation between Embassies.....	143
Vienna, R. Austria, 2011	143
VI International Cooperation – BZM.....	144
Zagreb, Croatia, 2010.....	144
Epilogue.....	146

***НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА
ВО МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА***

Предговор

Глобализацијата на информации во светот, во сите сфери на општествено живеење и активност, е неминовен процес во кој треба да се вклучи секоја држава и институција. Во тој незапирлив процес, на тоа движење и размена на информации веќе се вклучува и нашата институција НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, а со тоа и нашата држава Република Македонија на повеќе начини и форми.

Затоа, особено е важна и значајна меѓународната соработка на сите нивоа, па во таа смисла како Установа од областа на библиотекарството и ние во нашата соодветна дејност се трудиме да се вклопиме и вклучиме во тие светски процеси преку осмислени, планирани и изработени од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и поддржани проекти за меѓународна соработка од страна на Министерството за култура при Владата на Република Македонија.

Меѓународната соработка на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, како една од најважните програмски активности зацртани во Програмата посебен интензитет и поттик доби, благодарение на лобирањето на Анета

Стефановска – екс пратеник во Парламентот на Република Македонија, развивајќи разни видови контакти, кои допринесоа за особен развој на библиотекарството и библиотечната дејност на Република Македонија и нашата институција.

Раководител на повеќето проекти во меѓународната соработка беше Анета Стефановска и истите беа мошне успешно реализирани, придонесувајќи за стекнување на многу пријатели и соработници со еминентни и големи библиотеки и други институции во Европа и светот, преку кои се стекнуваат нови искуства кои се применуваат во современото библиотечно работење што е од огромно значење и придобивка во реализирањето на работниот процес и неговиот развој и усовршување.

Овој сегмент – меѓународна соработка е многу значаен за развојот на библиотечната дејност бидејќи со неа, покрај другото се добива и размена на искуства во сите области и сектори од библиотекарството во врска со новите и современи процеси на работење и нивна примена во нашата Установа.

Во исто време се развива оваа дејност, се збогатува фондот со библиотечен материјал преку библиотечната размена – особено со странска литература, се овозможува присуство на македонска литература во фондовите на странските библиотеки, се врши презентација и популаризација на Установата, Општината и нашата држава.

Во склоп на своите активности, НУУБ „Св. Климент Охридски“ –

Битола, активно и содржајно е присутна и во меѓународната соработка и размена со околу 20 - на библиотеки од Европа и светот.

Во тој однос, потпишани се договори и спогодби за меѓународна соработка и размена на публикации со повеќе држави, односно еминентни национални установи особено библиотеки.

Меѓу позначајните меѓународни соработки би ги издвоиле: учеството на трите светски конгреси на IFLA во Милано – Италија, Гетеборг – Шведска и Сан Хуан – Порто Рико. Учеството на симпозиумот во Сојузот на балканските библиотеки во Едрене – Турција во кој и ние сме членка. Воспоставената соработка со библиотеки од Холандија – Амстердам, Полска – Вроцлав, Хрватска – Сплит, Задар и Дубровник, Турција – Едрене и Истанбул, Бугарија - Софија и Пловдив, Грција, Албанија – Корча, Русија – Москва (Детска библиотека и Библиотеката „Ленин“), Украина, Шпанија – Барселона, Словенија – особено со Марибор, каде сме учествувале во повеќе наврати на повеќе стручни усовршувања, семинари и симпозиуми од областа на библиотекарството и програмата COBISS која ја имаме целосно имплементирано и ја користиме во работата на нашата Установа.

Сето ова е од огромно значење бидејќи ова е нов сегмент од библиотечната дејност кој го разви и развива само нашата библиотека од Битола и кој даде, дава и ќе дава нов начин на развој на библиотечната дејност, нови начини и форми во дејноста и голема популаризација на нашата угледна институција,

градот и државата.

Нашето претставување го вршиме на повеќе начини: преку изложби на книги од наши автори, донирање на наши изданија (на нашата библиотека) кои се 40 на број, а кои вкупно заедно се повеќе од изданијата во сите библиотеки во РМ.

Со тоа се овозможува присуство и на македонската литература во други држави во Европа на македонски јазик и обратно збогатување на нашиот книжен фонд со странска литература. Освен тоа со стекнувањето на искуствата ние вршиме на примена новите процеси кај нас и се осовременуваме.

I Меѓународни соработки со библиотеки

Посета во Софија, Р. Бугарија, 2006

Меѓународната соработка на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола започнува со доаѓањето за ВД директор на г-ѓа Анета Стефановска кога во 2002 година започна првата соработка по изработен проект и одобрен од Министерството за култура на Република Македонија во Р. Бугарија, Софија во Македонскиот културен центар.

Беше претставена Библиотеката со изложба и промоција. Соработката ја направија: г-ѓа Анета Стефановска, г-дин Благој Николов, г-дин Науме Ѓоргиевски, г-ѓа Ленче Андоновска.

Книгите беа подарени на Центарот во Софија. Од почетокот на 2003 година до 2006

година меѓународната соработка стагнираше.

Научно истражувачката работа започна во април 2002 година во Националната библиотека во Софија со цел да се истражи и добие материјал - публикации за изготвување на најдобрата роднокрајна библиографија – „Битола низ вековите“, многу значаен научен труд за институцијата и за градот која избилува со веродостојни податоци. Мисијата беше одлична со тоа што се збогативме со доста материјал кој ни беше испратен од Софија. Покарај тоа остваривме и меѓународна соработка со историскиот музеј во Софија каде што извршивме соработка и размена на изданија. Со тоа дадовме придонес да постојат изданија на македонски јазик во историскиот музеј во Софија, и со тоа започна првата меѓународна соработка со г-ѓа Анета Стефановска по изработен и одобрен проект од Министерството за култура на Република Македонија.

Кога во 2006 година со помош на нашиот најголем лобист во културата г-ѓа Анета Стефановска и големото разбирање на Министерството за култура и министерката Елизабета Канчевска Милевска со својот тим имајќи слух за овој дел кој е промоција на Р. Македонија, Битола и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола започна со интензивна меѓународна соработка која значи голема промоција во светот за културата и културното наследство за нашата држава и за нашата Установа.

Соработките започнуваат со изработување на проекти кои се одобрени од Министерството за култура.

Посета во Софија, Р. Бугарија, 2007

Од 01 до 14 јуни 2007 година НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, во соработка со Културно – информативниот центар на Р. Македонија во Софија, Р. Бугарија отвори изложба на книги од роднокрајни автори, насловена како „БИТОЛСКО КНИЖЕВНО НАСЛЕДСТВО“, која всушност беше проект, одобрен од страна на Министерството за култура, во рамките на меѓународната соработка на Библиотеката. По воспоставувањето на контакти со директорката на Културно информативниот центар (КИЦ) на Р. Македонија во Софија, Р. Бугарија, г-ѓата Доста Димовска, започнаа преговорите за успешно реализирање на наведениот проект.

Свеченото отворање на изложбата беше на 01.06.2007 година во Културно информативниот центар на Р. Македонија во Софија Р. Бугарија, а истата беше отворена за посетителите до 14.06.2007 година.

На отворањето беа присутни еминентни гости меѓу кои и амбасадорот на Р. Македонија во Р. Бугарија г-дин Абдурахман Алити. Присутни беа и академици, универзитетски професори и други љубители на македонската литература.

Со поздравна реч се обрати директорката на КИЦ г-ѓа Доста Димовска, потоа директорот на Библиотеката г-дин Науме Ѓоргиевски ги запозна гостите со знаменитостите на градот Битола и неговите карактеристики. За основањето, развојот и организационата поставеност на Библиотеката во периодот од 1945-2007 година зборувааше г-ѓа Ленче Андоновска и Анета Стефановска.

Претставувањето на битолските автори и нивните дела со посебен акцент на делата на Владимир Костов, беше од професорот д-р Златко Жоглев. Целосно предавањето беше презентирано преку слики и текстови на видео бим, со прикажување на ЦД на општина Битола. Книгите кои беа претставени на изложбата беа подарени на Библиотеката во Културно информативниот центар на Р. Македонија во Софија, Р. Бугарија на обострано задоволство.

По заминувањето од Софија, од директорот на КИЦ бевме информирани дека изложбата предизвикала голем интерес и посетеноста била на завидно ниво. Г-ѓата Доста Димовска испрати писмо до Библиотеката во кое ја изрази својата благодарност како потврда за успешноста на целата организација на Изложбата. Ова беше позитивно оценето од медиумите и критичарите, а соработката беше продлабочена и истата ќе продолжи и понатаму.

Посета во Софија, Р. Бугарија, 2008

Во организација на Културно – информативниот центар во Софија, Република Бугарија и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола како дел од проект поддржан од Министерството за култура на Република Македонија, на 26 јуни 2008 година во 19 часот во просториите на Културно – информативниот центар беше отворена изложба на книги „Македонија од антиката до денес“. Изложбата беше претходно подготвена од претставниците на Библиотеката, Илче Стојановски и Благој Бошевски, а во организација на директорот Науме Ѓоргиевски и Анета Стефановска. Во присуство на директорката на Културно – информативниот центар г-ѓа Доста Димовска, Илче Стојановски ја отвори изложбата и имаше исцрпно излагање за нашата Установа, за развојот и успесите. Присуствуваше многубројна публика која беше пријатно изненадена од стручниот настап и сето ова беше прифатено од бугарските медиуми и критичари.

На изложбата беа претставени 300 книги, подредени хронолошки и тематски и опфаќаа најразлични временски периоди од историјата на Македонија, од античко време преку средниот век па се до денес.

Отворањето на изложбата беше проследено со видео презентација на тема: „Ден во Македонија“. Оваа манифестација предизвика голем интерес кај посетителите кои со особено внимание ги разгледуваа книгите. Изложбата траеше до 20 јули, а изложените книги останаа во сопственост на Културно – информативниот центар.

Сето ова беше одбележано и медиумски како во Бугарија така и во Република Македонија со прес конференција од страна на директорот и учесниците во оваа соработка.

Посета на делегација од Пловдив, Р. Бугарија, 2009

Во реализација на проектот на Министерството за култура на РМ, во делот за меѓународна соработка, на 24 и 25 јуни 2009 година, петчлена делегација од Библиотеката „Иван Вазов“ од Пловдив, Бугарија ја посети нашата Библиотека.

Од посебен интерес беа речиси сите сегменти од словенечката компјутерска програма COBISS2, која во скоро време би требало да биде инсталирана и во нивната библиотека. Беше организирана заедничка изложба во нашата Установа и воспоставена билатерална соработка помеѓу двете библиотеки. Добивме покана за наша посета во Пловдив во библиотеката „Иван Вазов“.

На гостите од Пловдив им беше организирана посета на Пелистер и на културно - историските знаме-

нитости во Охрид. Беше организирана заедничка изложба со претставување на нивни автори и нашите автори од Битола и битолско и истата беше позитивно оценета од публиката и од медиумите. Организацијата ја направи директорот на нашата Установа.

Посета во Пловдив, Р. Бугарија, 2009

Во месец јули 2009 година наша делегација во состав директорот Науме Ѓоргиевски, Анета Стефановска, Илче Стојановски и Јоланда Бошевска, престојуваше во библиотеката „Иван Вазов“ од Пловдив, Р. Бугарија, каде беше претставена НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола со изложба на книги од роднокрајни автори од Битола. Беше склучен билатерален договор со директорката на библиотеката во Пловдив како и организирана промоција на изданијата на нашата библиотека која беше

добро медиумски прифатена од тамошните критичари, подарени беа наши изданија со што се овозможи нашите изданија на македонски јазик да се најдат во книжниот фонд во Пловдив.

Се постигна голем ефект и популаризација на нашата установа, градот и Република Македонија.

Посета на делегација од Корча, Р. Албанија, 2006

Во периодот од 6 до 7 јули 2006 година во просториите на Националната установа – Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ - Битола се одржа Македонско - албанската средба на библиотекарски (Takim maqedon - shqiptar i bibliotekarve), која произлезе од проектот, „Заедно од двете страни на границата“ („Bashke nga dy ana e kufirit“).

Целта на проектот беше да се унапредат долгорочните структурни промени во областа на културната политика, развојот и примената на различните модели на културното дејствување со посебен акцент на проектите „преку границите“.

На средбата беа присутни библиотекарски од НУУБ - Битола, Библиотеката „Тими Митко“ - Корча (Р. Албанија) и библиотекарски од Народната библио-

тека „Борка Талески“ - Прилеп како и проректорот на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Средбата започна со работа во 11 часот на 6 јули 2006 година, со следниот дневен ред:

1. Прием на гостите;
2. Воведен збор за проектот и целта на средбата;
3. Презентација за работата на НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола;
4. Дискусија за искуствата на библиотекарите од Р. Албанија и Р. Македонија (еврорегионот).

Излагањата се одвиваа паралелно на македонски и на албански јазик со обезбеден превод на двете страни. Воведниот збор за проектот и целта на средбата го даде раководителот на проектот Цветанка Дамјановска, виш библиотекар, потоа следеше презентацијата за работата на НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола.

Директорот на библиотеката

„Тими Митко“ - Корча, Скендер Руси ја објасни позицијата на библиотеката во рамките на локалната самоуправа, нејзиното финансирање, бројот на вработени, фондот на книги и компјутеризацијата, која е на почеток. Во дискусијата учествуваа и Сократ Шепери, Татјана Лигори, Лири Ѓока, а во својство на преведувач беше Митре Неделко од Корча.

Гостите од Корча, донираа книги од албански автори кои беа изложени во витрините на библиотеката како понуда за нашите читатели кои сакаат да читаат на албански, а воедно го збогатија фондот на нашата библиотека.

Вториот ден, гостите го посетија музејот на град Битола и се запознаа со останатите културни содржини што ги нуди нашиот град.

Општа оценка од сите присутни беше дека бараните ефекти од проектот се постигнати и дека дискусиите ќе придонесат за практични и конкретни придобивки во библиотечното работење на двете земји и можноста за меѓугранична соработка. Беше договорено од двете страни дека оваа средба треба традиционално да продолжи во библиотеката „Тими Митко“ во Корча, со организирање на предавања и работилници каде ќе се евалуираат состојбите во библиотеките. Посебен акцент ќе биде ставен на можностите за изработка на заеднички проекти од областа на современото библиотечно работење.

Значењето на меѓународната соработка како сегмент – дел од библиотечното работење е огромно и со гордост можеме да кажеме дека нашата Установа последните 4 – 5 години силно го разви, а ќе го развива и понатаму.

Посета во Корча, Р. Албанија, 2006

НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола своите први контакти со градовите Кожани и Корча ги воспостави во 2000 година, на првата сесија за Прекугранична соработка во регионот на Преспанското Езеро што се одржа во текот на септември 2000 година во Отешево. Библиотеката тогаш имаше свој претставник г-ѓа Цветанка Дамјановска која присуствуваше на сесијата за регионален развој. Во таа прилика на иницијатива на Библиотеката од Битола беа разменети материјали како Монографија на Библиотеката и материјал за состојбите на библиотекарството во југозападниот регион на Република Македонија чиј главен носител е НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола. Преку Регионалниот Центар за поддршка на претпријатијата – Битола, продолжи иницијативата за повторно контактирање со овие градови, а со цел на одржување на прва средба на библиотекарите од овие три градови.

НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола – институција која е еден од клучните културни амбасадори, презентии и репрезентии на градот, републиката и пошироко, со својот квалитетен професионален кадар и завидните компјутерски, информативни и техничко – технолошки перформанси кои ги има

и поседува битолскиот храм на книгата, како солидна база и надградба, за престижен придонес во регионалната соработка меѓу Битола, Корча и Кожани во сферата на стручните домени и професионални компетенции, презентации, промоции, семинари, размена на библиотекарски искуства на сите нивоа.

Уште во 2000 година на оваа релација библиотеката имаше контакти на регионално рамниште, иницирано преку Вест Институтот од Прага, ОСЦЕ од Скопје и невладината асоцијација на регионалниот Центар за поддршка на мали претпријатија во проектот за вклучување во научно – истражувачката мрежа за меѓусебни ангажмани.

Во 2001 година битолската библиотека беше застапена во програмата на општината Битола, за взаемна соработка со Корча и Кожани на стручен план од библиотекарски аспекти и перспективи.

Најновата иницијатива за соработка со Корча и Кожани потекна од битолската библиотека и Друштвото на писателите на Македонија актуелизирано на прославата на 55 годишнината на ДПМ, одржана во НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола.

Во книжниот фонд, Библиотеката располага со околу 2000 наслови на албански јазик и над 100 наслови на грчки јазик, но и преводи на книжни дела од овие јазици на македонски јазик – што претставува аргументиран и документиран капацитет кој во меѓусебната соработка евидентно – ефективно ќе се надополнува, збогатува, со постојани можности за меѓусебни размени на кадри и книжни заложби, во корист и интерес на Битола, Корча, Кожани зад што како гарант професионално стои битолската библиотека.

Во склоп на овие активности, а со цел истите да бидат интензивирани и реализирани, во текот на месец септември 2006 година, претставници од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и тоа Анета Стефановска, Науме Ѓоргиевски, Цветанка Дамјановска и Ленче Андоновска ја посетија Библиотеката „Тими Митко“ од Корча Република Албанија со цел осмислување и воспоставување на конкретна соработка меѓу двете библиотеки.

Посета и учество на гости од Сплит и Загреб, Р. Хрватска, 2005

Во соработка со хрватското здружение „Марко Марулиќ“ од Битола, НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола на ден 11.06.2005 година организираше претставување на книги на Јакша Фиаменго, поет од Сплит и скулпторот Станислав Бавчевиќ од Сплит кој ги имаше изложено скулптури од железо. На средбата беа присутни претставници од Матицата на иселениците од Сплит и Загреб, претставник на Комисијата за малцински прашања од Загреб, претставник од амбасадата на Р. Хрватска во Македонија и пратеникот на Собранието на Р. Хрватска, Ивана Тракоштанец која нагласи дека во интерес на нејзината држава е да ги помага сите литературни манифестации во Македонија. Настаните ги следеа повеќе новинари од Хрватска како и државната НРТ1 за специјалната емисија „Корени“. Со ова се оствари уште една соработка повеќе и поголемо значење на меѓународната соработка.

Посета во Сплит, Р. Хрватска, 2008

Министерството за култура на Р. Македонија, за 2008 година го одобри проектот за меѓународна соработка меѓу НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и Библиотеката „Марко Марулиќ“ – Сплит, Р. Хрватска.

После успешно водените преговори, наша делегација, во периодот од 17.04 – 20.04.2008 година, ја посети Библиотеката „Марко Марулиќ“ од Сплит Р. Хрватска.

Замислата и амбицијата за реализација на еден ваков проект беше да се претстават дел од македонските писатели со посебен акцент на писателите од Битолскиот крај и нивните дела.

За реализација на наведениот проект посебно треба да ја истакнеме поддршката од почесниот конзул на Република Хрватска во Битола др. сц. Бранко Маретиќ.

Следеа поголем број на разговори меѓу Библиотеката од Битола,

Библиотеката од Сплит и Конзулатот на Р. Хрватска во Битола.

После успешно водените преговори наша делегација, во периодот од 17.04 – 20.04.2008 година, ја посети Библиотеката „Марко Марулиќ“ од Сплит Р. Хрватска.

Беше поставена изложба на тема „Книжевното наследство на Република Македонија“, во холот на Библиотеката. Изложбата ја поздравил директорката на Библиотеката и заменикот градоначалник на Сплит, кои посакаа соработката да продолжи и да стане традиционална.

Следеше воведно излагање на раководителот на Проектот г-ѓа Ленче Андоновска, на тема „Патот на Библиотеката од нејзините корени до современите текови“.

Осврт за книжевното наследство на Македонија даде директорот на НУУБ – Битола, г-дин Науме Ѓоргиевски.

На видео бим беа презентирани во кратки црти, податоци за Република Македонија, Општината Битола со нејзините 10 конзулати и карактеристиките на Националната установа – Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Битола.

Во преполниот хол на Библиотеката во Сплит, изложбата за отворена ја прогласи пратеничката во Парламентот на РМ, г-ѓа Анета Стефановска.

Изложените книги во Библиотеката, околу 300 на број, им беа оставени како подарок на Библиотеката од Сплит.

Беше посетено и Македонско – хрватското друштво од Сплит.

На овој начин се потврдува заложбата на Министерството за култура за поосмислена и поинтензивна соработка во уметничкото творештво, со посебни приоритети за секоја дејност (библиотечната, издавачката, музичката, драмската, кинематографската и галериската дејност). Ширењето на меѓународната соработка меѓу културните институции е добар начин за претставување на нашата држава со сè она што го има на располагање, а особено што Република Македонија поседува културно наследство со такви вредности и карактеристики кои се впишани во листата на светското природно и културно наследство.

Успешното реализирање на наведениот проект овозможи претставување на културата, односно на книжевноста со што се придонесува за унапредување на врските меѓу библиотеките од Битола и Сплит на полето на културната размена.

Библиотеките како храмови на книгата и како светилишта на научната мисла покажаа и докажаа дека се моќен фактор во презентацијата на културното наследство.

Оваа соработка беше на високо ниво и медиумски одбележана и оценета многу позитивно и од огромно значење, соработка со нашиот голем лобист Република Хрватска од значење за нашата држава Република Македонија.

Посета во Дубровник, Р. Хрватска, 2010

Неколку членови од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола Анета Стефановска, Науме Ѓоргиевски, Илче Стојановски и Зоран Јанакиевски од 16 до 20 јуни 2010 година беа гости на Универзитетската библиотека за технички и биотехнички науки при Универзитетот во Дубровник, Р. Хрватска. Во соработка со Универзитетската библиотека и нејзиниот стручен соработник г-ѓа Сандра Лозендбат беше овозможено претставување на Р. Македонија, Битола и нашата библиотека, а исто така беше претставена книгата „Библиотеките во Битола“ од Анета Стефановска и Науме Ѓоргиевски.

Беа подарени наши изданија, беше претставена нашата Установа, градот и РМ и од нивна страна ни беа подарени нивни изданија и списанија со што оваа соработка ќе продолжи да се развива и понатаму.

Посета во Задар, Р. Хрватска, 2011

На 21.07.2011 година, претставници од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, во состав: Анета Стефановска, Илче Стојановски и Зоран Јанакиевски престојуваа во Градската библиотека во Задар, Р. Хрватска, како дел од проектите за меѓународна соработка одобрени од Министерството за култура на Р. Македонија за 2011 година. Во програмскиот дел од посетата во Градската библиотека во Задар, покрај разговорите за соработка со директорот Иван Пехар и неговите соработници беше разгледана Библиотеката, а во продолжение преку мултимедијална програма, во мултимедијалната сала на Градската библиотека во Задар пред присутните беше претставена Р. Македонија, градот Битола и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола. Во вториот дел од програмата беше потпишан Договор за заедничка соработка меѓу Библиотеките од Битола и Задар, а воедно беше отворена изложба на 30-тина наслови, книги – изданија на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, при што истите им беа подарени на домаќините – Градска библиотека – Задар и истите ќе станат дел од нивниот книжен фонд. Во третиот дел од Програмата пред присутните беа претставени две книги – изданија на НУУБ „Св. Климент

Охридски“ – Битола, и тоа „Библиотеките во Битола“ и „Библиотеките во црквите и манастирите во Преспанско – пелагонискиот регион“. Во текот на посетата исто така се оствари средба и со Мирјана Мајиќ - претставник на Македонското национално малцинство за Задарска жупанија, како и други присутни членови кои ја следеа програмата и кои допринесуваат за соработката помеѓу хрватскиот и македонскиот народ. Во врска со потпишаниот Договор за соработка се огласи и Задарската жупанија со пригодна порака во која ја поздрави соработката помеѓу двете земји и библиотеки, воедно напоменувајќи дека Македонците се добар и топол народ со кој секогаш е задоволство да се соработува.

И тука видовме за нас некои нови и посовремени начини на библиотечно работење кои ќе ги примениме и кај нас.

Посета на делегација од Норвешка, 2008

На 07.04.2008 година НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола беше посетена од норвешка делегација која ја прими директорот на Библиотеката г-дин Науме Ѓоргиевски и истата донира книги за Библиотеката, меѓу кои и повеќе примероци од Политичка филозофија од норвешки автори, а преведена на македонски јазик. Делегацијата од страна на директорот беше запознаена со

работата на Библиотеката. Со тоа и оваа држава ја воспостави соработката со нашата Установа која е од големо значење за нашата држава Република Македонија.

Посета на Библиотеката на вработените од ИЗУМ – Марибор, Р. Словенија, 2009

Како резултат на долгогодишната соработка на библиотеките од Р. Македонија со ИЗУМ (Институт за информациски науки) од Марибор, Р. Словенија вработените во таа институција организираа неколкудневна екскурзија низ нашата земја. Во рамките на таа екскурзијата беше испланирана дво-дневна посета на градот Битола и Националната установа Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ – Битола. На 05.06.2009 година, после посетата на Националната универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ во Скопје, во попладневните часови гостите од Словенија пристигнаа во нашиот град. Истиот ден беше ор-

ганизирана групна посета на античкиот локалитет Хераклеја и прошетка по Широк Сокак, а вечерта следуваше взаемно дружење со вработените од нашата установа. Утредента (сабота) нашите гости од ИЗУМ организирано ја посетија Библиотеката. Гостите се интересираа за просторната искористеност на библиотеката, работата со корисниците и за размена на искуства.

Воодушевени од убавините на градот Битола и пријатно изненадени од љубезноста и гостопримливоста на битолчани, а посебно од нашите вработени, го продолжија своето патување кон Охрид и Охридското Езеро. Сето ова во организација на директорот на нашата Установа.

Посета во Москва, Русија, 2009

Проектот за меѓународна соработка помеѓу НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и библиотеката „Ленин“ – Москва, Русија, една од најголемите и најеминентните во светот, се реализира од 7 до 14 јуни 2009 година. Делегација составена од директорот на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, директорот на НУБ „Св. Климент Охридски“ – Скопје, г-ѓа Анета Стефановска, виш библиотекар и пратеник во Собранието на Р. Македонија ја посетија библиотеката „Ленин“ во Москва и една детска градска библиотека.

Делегацијата беше свечено пречекана од амбасадорот на Р. Македонија во Русија и од генералните директори на двете библиотеки. Од страна на македонската делегација беа поставени изложби во двете библиотеки и им беа подарени 130 тома од македонската книжевност, проект на Владата на Р. Македонија. Библиотеката од Битола беше претставена преку нејзините изданија и истите им беа подарени.

Од страна на руските библиотеки пречекот беше топол, пријателски организирана беше и посебна програма од нивна страна, подарени ни беа и руски изданија со тенденција соработката да продолжи и понатаму. Истовремено бевме примени и од здружението на жени формирано од г-ѓа Корчагова, пратеник во рускиот парламент. Тие сите беа изненадени од успехот на нашата установа и воодушевени како една толку мала држава и библиотека има толкави резултати, успеси и награди. Соработката ќе продолжи понатаму.

Од страна на домаќинот беше организирана посета на културно – историските знаменитости на Москва.

Посета во Братислава, Словачка, 2009

После остварената посета и воспоставената соработка и програма во библиотеката „Ленин“ во Москва, Русија, која се одвиваше од 7 до 14 јуни 2009 година, претставниците од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола при враќањето од Москва исто така ја посетија и библиотеката во Братислава, Словачка каде беа воспоставени контакти и беа водени разговори за реализирање на меѓународна соработка и размена на библиотечен материјал меѓу двете библиотеки. При посетата исто така на Библиотеката и беа подарени одреден број на публикации.

Посета во Прага, Р. Чешка, 2010

Во текот на месец мај 2010 година беше извршена прва официјална посета на библиотекарите од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола на Националната библиотека на Чешката република во Прага.

На 20 мај 2010 година директорот на Славјанската библиотека во Прага, г-дин Ликаш Бупка, во присуство на амбасадорот на Република Македонија во Чешка со неговите соработници приреди прием за членовите на Делегацијата при што присутните ги запозна со работата на Библиотеката, библиотечната мрежа и програмската поддршка на библиотечните процеси.

НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола ја претставија г-ѓа Анета Стефановска и г-дин Науме Ѓоргиевски Библиотеката и со желба за понатамошна соработка подарија примероци од нашите изданија.

Меѓу другото беше потпишан и Договор за меѓубиблиотечна соработка. Во рамките на посетата беа претставени и разгледани одделите за издавање на книги и туѓа литература. Како дел од програмата, пред чешката публика беше претставено изданието „Библиотеките во Битола“ од Анета Стефановска и Науме Ѓоргиевски, а воедно на присутните преку видео проекција им беше претставена нашата библиотека, градот Битола и Р. Македонија. На крајот од посетата амбасадорот на Р. Македонија Во Р. Чешка, Игор Илиевски ја прими делегацијата во новите простории на амбасадата, при што беше разговарано за понатамошните активности за соработка меѓу двете библиотеки и таму во амбасадата беа подарени наши изданија.

Посета во Едрене, Р. Турција, 2010

Од 07 до 11 октомври 2010 година, делегација од Универзитетот во Битола и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола беа во посета на Универзитетот во Тракија и Централната библиотека во Едрене, Р. Турција. Покрај другото делегацијата беше поканета и примена во Ректоратот од страна на ректорот проф. д-р Енвер Дуран. При посетата на Централната библиотека, на директорот Ендер Билар му беа подарени изданија од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола. Во склоп на програмата за посета и соработка, покрај веќе склучениот Договор за партнерство на двата Универзитети, беше склучен и Договор за партнерство помеѓу двете библиотеки. Исто така, од страна на нашата библиотека беше поднесена и потпишана пријава за членство во Сојузот на Балканските библиотеки

чиј основач е Централната библиотека при Универзитетот во Тракија. Преку мултимедијална презентација беше претставена Р. Македонија, градот Битола и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола со промоција на книгата „Библиотеките во Битола“ од Анета Стефановска и Науме Ѓоргиевски.

После промоцијата беше разгледан кампусот на Универзитетот, колеџот, студентскиот дом и др. Од страна на домаќините исто така беше организирана посета на културно – историските споменици на градот Едерне. После посета-та на Универзитетот во Тракија, делегацијата од Библиотеката ја посети Универзитетската библиотека во Истанбул, каде исто така, беше претставена Р. Македонија, нашата општина и книгата „Библиотеките во Битола“. Покрај посета и разгледувањето на Библиотеката и библиотечниот процес на ра-

бота на истата, со директорката г-ѓа Сенај Ерендор беа водени разговори за идна соработка при што ù беа врачени и одреден број на книги.

Од тука произлезе склучување на билатерален договор, зачленување на Балканската асоцијација на нашата институција, размена на книги, и подоцна посета на ректорот во Република Македонија.

Учество на Симпозиум на Сојузот на балканските библиотеки во Едрене, Р. Турција, 2010

Од 21 до 23 октомври 2010 година, во Едрене Р. Турција се одржа Симпозиумот на Сојузот на Балканските библиотеки, каде како членка е примена и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, на тема „Едрене, во архивските извори на Балканските библиотеки“, организиран од Универзитетот во Тракија, односно Главното биро за библиотекарство и документација чиј директор, а воедно и претседател на Симпозиумот е г-динот Ендер Билар. На овој Симпозиум учество зедаа претставници од Турција, Грција, Романија, Албанија и бившите југословенски републики вклучувајќи ја и Р. Македонија со двајца претставници од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, Илче Стојановски и Николче Вељановски. Беа претставени историските извори преку теми за културното влијание на Едерне во Босна, Црна Гора, Дубровник, Косово, Албанија, за средните училишта во Едерне итн. Беа претставени и фирми од Турција кои нудат производи потребни во библиотекарството. Покрај другото беше прикажан и апарат за дезинфекција на книгите. Попладнето од вториот ден беше одредено за посета на Универзитетската библиотека при

Универзитетот во Тракија и една Јавна библиотека во градот.

Третиот ден беше предвиден за посета и разгледување на културно – историските споменици во Едерне.

Од тука произлезе достоинство претставување на нашата институција која беше единствен учесник од Република Македонија. Нашите претставници одржаа предавање на кое ги претставија нашите достигнувања како институција која е најсовремена и најразвиена во Република Македонија и единствена автоматизира. За нив беше изненадување како оваа мала држава и институција е толку развиена.

Прва меѓународна конференција на библиотекарите во Вроцлав, Полска, 2007

Од 4-6 јули 2007 година во Вроцлав се одржа конференција на библиотекарите под името „Вроцлавски средби на библиотекарите со полско потекло“. На конференцијата учествуваа 150 библиотекарите со полско потекло од целиот свет: Аргентина, САД, Канада, Англија, Германија, Холандија, Шведска, Словачка, Унгарија, Македонија и од Полска како земја домаќин.

Организатор на конференцијата беше Главната библиотека и установа за научно – технички информации при Вроцлавската Политехника. Целта на конференцијата беше размена на искуства во рамките на проблемите концентрирани во два тематски блока: „Академската библиотека во факултетот и во регионот“ и „Електронските книги во библиотеката и на пазарот“.

Во презентираниите излагања и дискусии беа опфатени разновидни теми: нивото на библиотекарските услуги, стандардите на опслужување на корисниците, условите за работа и развој на библиотекарите, нивниот професионален престиж, библиотекарска обука на студентите, соработката на библиотеките со книгоиздателствата и со авторите на учебници достапни во мрежата, промоција на факултетите и на регионот, како и пазарот на полски и странски електронски книги, показатели за искористеноста на е-книги, воопшто, како и електронските книги во академските библиотеки. На овој конгрес беше определен претставник од нашата Установа Марија Малгожата Мачковска која ја претставуваше истата по упатствата дадени од директорот.

Во текот на конференцијата беше претставено работењето и активностите на НУ Универзитетска Библиотека во Битола со презентацијата: „Мултифункционалноста на Универзитетската библиотека „Св. Климент Охридски Битола, Македонија“.

Како учесници од Битола на оваа Конференција организирано беше посетена Библиотеката Ossolineum, се запознавме со организацијата на Политехниката и Вроцлавскиот Универзитет, како и со функционирањето на повеќе академски библиотеки во Вроцлав, како и позначајните споменици во Вроцлав. Установата и на оваа конференција достоинствено се претставивме и како Установа и како држава.

Втора Меѓународна конференција на библиотекарите во Вроцлав, Полска, 2009

Во текот на 2009 година, по втор пат во Вроцлав се одржа меѓународна конференција на библиотекарите под името Втори вроцлавски средби на библиотекарите со полско потекло. Организатор на конференцијата беше Главната библиотека и Центар за научно - технички информации при Вроцлавската Политехника. Конференцијата се одржуваше во просториите на Политехника од 18-21 јули 2009 г. На конференцијата пристигнаа над 120 библиотекарите – учесници од целиот свет: од САД, Канада, Германија, Англија, Ирска, Холандија, Франција, Словачка, Литванија, Украина, Македонија и од Полска.

Целта на конференцијата беше размена на искуства во рамките на проблемите концентрирани

во два тематски блока: Академската библиотека на факултетот и во регионот и Електронските книги во научните библиотеки на пазарот. Во првиот тематски блок презентирани беа следните теми: книжните фондови и нивната функционалност во локален и регионален контекст, современи информациски технологии, лобинг, промоција и маркетинг во научните библиотеки, библиотечна статистика, меѓународни и домашни библиотечни проекти, образование и статус на библиотекарите, активно учество на библиотекарите во реализацијата на активностите на библиотеките во регионот и пошироко. Вториот тематски блок презентира на конференцијата опфати практични искуства како и успешни проекти и модели на располагање со електронските извори. Претставените реферати беа посветени на следните теми: модели на понуда и начини на набавка на електронските извори во библиотеките, методи на проценка на содржина на колекцијата, избор и селекција на електронските извори, организирање на нивното изнајмување на корисниците, каталогизирање и информација за е-збирки, нивното чување и архивирање, промоција на електронските извори и следење на нивното искористување од страна на корисниците, научни и дидактички електронски збирки и нивното искористување од страна на студенти и научниот кадар. За време на конференцијата нашиот претставник Марија Малгожата Мачковска настапи со презентацијата на рефератот на тема „Библиотечните проекти и нивната реализација во Универзитетската библиотека во Битола“. Презентацијата

предизвика голем интерес кај присутните библиотекарски и со сигурност ќе придонесе за воспоставување на соработка на нашата институција со повеќе странски библиотеки. И тука со својата желба за развој на меѓународната соработка за директорот Науме Ѓоргиевски прати претставник од Установата со дадени насоки за движење на Конгресот со цел да се популаризира Установата и државата.

Трета меѓународна конференција на библиотекари во Вроцлав, Полска, 2011

Од 30 јуни до 1 јули 2011 година во Вроцлав се одржа меѓународна конференција на библиотекарски под името „III Вроцлавски средби на библиотекарски“ во организација на Главната библиотека и Центар за научно - технички истражувања при Вроцлавска Политехника.

На конференијата учествуваа 150 библиотекари од целиот свет: САД, Канада, Германија, Франција, Унгарија, Македонија, Литванија, Шведска, Холандија и од сите универзитетски центри од Полска.

Конференијата ја отвори Проректор за научни истражувања и соработка со стопанството проф. д-р инж. Еугениуш Русински. Своите реферати претставија и други научни работници од Политехниката.

Во програмата на конференција предвидени беа следните тематски сесии: „Академска библиотека во факултетите и во регионот“, „Документирање и анализа на научните истражувања“, „Работилница: АЛЕФ во библиотеките“, „Електронските книги во библиотеките и на пазарот“.

Во презентираниите излагања опфатени беа разновидни теми: развој и перспективи на електронските библиотеки, едукација и активностите на библиотекарите, документација на научните достигнувања на универзитетските работници, електронските книги во библиотечните статистики, развој и модификација на библиотечните услуги за потребите на е-наука и е-дидактика, каталогизирање и информација за електронските книги, финансирањето и моделите на продажба на електронските книги и др.

За време на конференција Библиотеката преку учеството на Марија Малгожата Мачковска се претстави со реферат на тема „Манастирски библиотеки во Македонија и дигитализација на библиотечните збирки“. Темата на излагањето и сликите на прекрасните македонски манастири кои беа дел од

презентацијата на рефератот оставија голем впечаток на присутните.

Учесниците на конференцијата воспоставија многу контакти кои ќе придонесат за зајакнување на меѓународна соработка меѓу библиотеците.

Посета на библиотекари од Долношлонската јавна библиотека „Тадеуш Микулски“ од Вроцлав, Полска, 2008

НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола со поддршка на Министерството на култура на РМ успеа да реализира проект за меѓународна соработка. Реализацијата на проектот „Македонско – полска соработка на библиотеците од Битола и Вроцлав“ беше предвидена во две фази: посета на библиотекарите од Вроцлав и посета на библиотекарите од Битола во вроцлавската библиотека.

Првата фаза од проектот беше реализирана во периодот од 14 до 18 мај 2008 година. Во

посета на Битола пристигнаа тројца претставници од Долношлонската јавна библиотека „Тадеуш Микулски“ од Вроцлав – директорот на Библиотеката, Анджеј Тивс, заменик директорот Јоланта Убовска и раководителот на Одделот за набавка и обработка на библиотечен материјал, Уршула Скониечна.

Престојот на гостите во Битола беше исполнет со повеќе разновидни активности. Првиот ден од нивната посета беше одбележан со отворање изложба во холот на НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, под наслов „Полската книжевност во минатото и денес“. Изложбата претставуваше дел од богатата историја на полската книжевност прикажана низ обемна библиотечна збирка на книги од полски автори, издадени на полски, македонски, српски и хрватски јазик, а исто така и списанија на полски и македонски јазик. Истата беше претставена и медиумски и оценета позитивно. Имаше присуство на голема публика, а изложбата ја отворија пратеник Анета Стефановска, градоначалникот и директорот Науме Ѓоргиевски.

Наредниот ден библиотекарите од Вроцлав се запознаа со работењето и активностите на битолската библиотека. Ги посетија сите оддели на Библиотеката, се запознаа со процесите на библиотечното работење, а исто така воспоставија непосреден контакт со сите вработени. Гостите од Полска се интересираа за начините на современото работење во нашата установа, за компјутеризацијата на библиотечните процеси, автоматизацијата на библиотеките од југозападниот регион на РМ, реализацијата на проектите,

издавачката дејност на Библиотеката, начините на работа со читателите, соработката на нашата институција со битолскиот Универзитет, училиштата и другите културни институции во градот.

По завршувањето на работниот дел од престојот, во попладневните часови гостите посетија повеќе културно - историски знаменитости во Битола: античкиот град Хераклеја Линкестис, Саат Кулата, црквата „Св. Димитрија“, католичката црква, Магазата, Безистенот, Старата Чаршија, галеријата „Јени Цамија“, Музејот, а исто така и Националниот парк „Пелистер“.

За време на престојот во Македонија, библиотекарите од Долношлонската јавна библиотека од Вроцлав воспоставија одлична соработка со НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ од Битола и други библиотеки. Директорот на ДЈБ, Анђеј Тивс, изјави дека во вроцлавската библиотека наскоро ќе се оформи збирка на македонската литература во чиј состав, на почетокот, ќе влезат книги донирани од страна на македонските институции.

Планирана е натамошна интензивна соработка на двете институции на сите полиња од библиотекарското работење. Во прилог на оваа соработка следува реализација на вториот дел од проектот кој предвидува посета на делегација од битолската библиотека во ДЈБ во Вроцлав, наесен оваа година.

Ова е исто така значајна соработка со една европска држава, наш пријател и од големо значење за нашата институција и за нашата држава.

Посета во Вроцлав, Полска, 2008

НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ од Битола, реализира оваа година повеќе проекти за меѓународна соработка. Еден од проектите, одобрени од Министерство за култура на РМ, беше проектот „Македонско - полска соработка на библиотеката од Битола библиотеката во Вроцлав, Полска“. Проектот беше целосно и успешно реализиран во текот на целата година. Првата фаза на проектот, испланирана како посета на битолската библиотека од библиотекарите од Вроцлав беше реализирана во мај, а втората фаза – посетата на библиотекарите од Битола во библиотека во Вроцлав – се реализира во септември 2008 година.

Посетата на Долношлонската јавна библиотека во Вроцлав се одвиваше во периодот од 22 до 27 септември 2008 година. Првите два дена од посетата беа предвидени за запознавање со одделите на библиотеката и нивното функционирање.

Библиотеката реализира задачи на јавна и научна библиотека, а истовремено врши улога на централна библиотека во регионот Долни Шлонск и го поддржува развојот на околу 600 помали библиотеки.

Во ДЈБ има повеќе оддели: Информации, Позајмување, Собирање и обработка на библиотечен материјал, Документи од општествениот живот, Фонотека, Работа со деца, Инструкциско - методички и истражувачки работи, Периодика, Компјутеризација на библиотеката, Говорна книга, Галерија „Pod Plafonem“, Издавачко - полиграфски оддел.

Библиотечниот фонд има универзален карактер и опфаќа околу 500.000 единици разновиден библиотечен материјал.

За време на посетата во ДЈБ беше организирана Меѓународна конференција на библиотекарите „Библиотеката во службата на регионот“. На конференцијата учествуваа библиотекарите од Русија (Санкт Петербург, Выборг, Гатчина), Украина (Кривоград), Чешка (Пардубице), Македонија (Битола), како и библиотекарите од Броцлав и од регионот Долни Шлонск. Претставените реферати беа поделени во два тематски блокови: „Систем на јавните библиотеки на регионално ниво“ и „Новите библиотечни технологии во регионот“. Презентацијата со која беше претставена Библиотеката на конференцијата беше посветена на активностите на НУ Универзитетска Библиотека во Битола и на компјутеризацијата на библиотеките во Македонија. Конференцијата беше одлично организирана, им овозможи на библиотекарите

размена на идеи, искуства, а исто така воспоставување нови контакти и соработка меѓу присутните претставници на странските и полските библиотеки. Воспоставените контакти со сигурност ќе придонесат за развој на библиотекарство во повеќе држави. По завршувањето на конференцијата библиотекарите имаа можност да ја посетат најсовремената мултимедијална библиотека во Вроцлав „Медиатека”, а исто така да ги посетат библиотеките во другите градови - во Швидница и во Валбжих. За време на посетата во Вроцлав ни беа презентирани најзначајните споменици во градот и во околината – прекрасни стари градби, цркви, катедрали, замоци.

Соработката на НУ Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски” и Долношлонската јавна библиотека „Гадеуш Микулски” се развива интензивно и е од голема полза за двете институции. Планирана е натамошна размена на искуства и меѓусебна помош во формирање на збирка на македонска литература во вроцлавската библиотека и на збирка од полска литература во битолската библиотека. Исто така, во план е активирање на меѓубиблиотечно позајмување на книжниот фонд. Веруваме дека заедничките активности на нашите две библиотеки корисно ќе влијаат на продлабочување на соработка меѓу Полска и Македонија, особено на културен план. Ова го организира директорот Науме Ѓоргиевски, прати наш претставник од Установата Марија Малгожата Мачковска при што и даде одредени насоки како да настапи за наша поуспешна презентација и популаризација.

Посета во Амстердам, Холандија, 2011

Во периодот од 18.04 до 20.04.2011 година, делегација во состав Анета Стефановска, Науме Ѓоргиевски и Илче Стојановски, во склоп на билатералните меѓународни соработки, престојуваше во Амстердам – Холандија како одобрен проект од Министерството за култура при Владата на Република Македонија.

Во текот на посетата, со посредство на амбасадата и амбасадорот на Република Македонија во Хаг – Холандија каде дониравме наши изданија, беше договорена и остварена средба во Централната Универзитетска библиотека во Амстердам.

Во текот на посетата беше разговарано за натамошната соработка на Библиотеките на

планот на размена на литература и можностите за апликации во меѓународните библиотечни асоцијации со цел натамошно усовршување на работата во оваа дејност.

Воедно, на Централната Универзитетска библиотека во Амстердам при средбата и разгледувањето на истата беа подарени книги – изданија на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола. При престојот во Холандија, беа посетени и разгледани повеќе културни институции, музеи, културно – историски споменици и друго, а исто така за делегацијата беше организиран прием од страна на амбасадорот на Р. Македонија во Хаг, Холандија, Никола Димитров.

За време на престојот во Холандија беше остварен контакт и разговор со претставници на Холандско – македонското здружение за пријателство и соработка во Мастрихт, на кое исто така му беа донирани дел од изданијата на нашата библиотека, а од нивна страна беше ветена повратна посета и донација на нивна литература. Покрај тоа добивме и искуства за некои нови начини на работа во одредени оддели во библиотечното работење.

Посета во Барселона, Шпанија, 2011

На 22.09.2011 година, беше остварена средба и соработка со Националната библиотека во Барселона, Каталонија – Шпанија, според одобрен проект за меѓународна соработка од Министерството за култура на Р. Македонија. За таа цел Каталонската библиотеката ја посетија претставници од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола во состав од: Анета Стефановска, раководител на проектот со соработниците: Благој Николов, Јоланда Бошевска и Зоран Јанакиевски. Во текот на посетата беше реализирана програма која се состоеше од следните активности: претставување и разгледување на Каталонската библиотека, Изложба на книги – изданија на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, мул-

тимедијална презентација за Р. Македонија, градот Битола и НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, размена и подарување на книги од изложбата и потпишување на билатерален договор за взаемна соработка, присуство на македонската литература на македонскиот јазик, популаризација на нашата установа и збогатување на книжниот фонд за странска литература во нашата институција.

II COBISS Конференции – Марибор, Словенија

Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2002

На 12.11.2002 година, на годишната конференција на COBISS одржана во IZUM, Република Словенија, со свој реферат *Implementacija COBISS-a v Makedoniji*, настапи Благој Николов, виш библиотекар, како претставник од Република Македонија. Во рефератот беше презентирана моменталната состојба на библиотеците кои беа вклучени во системот COBISS, со целосно изработени статистички податоци и визијата за оформување на библиотечно информативен систем со Центар на Виртуелна библиотека на Македонија, online база на податоци на сите библиотеки во Република Македонија кои би станале рамноправни членки на системот COBISS.

Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2004

На годишната конференција на Институтот за информативни науки (ИЗУМ) од Марибор “COBISS 2004”, која се одржа од 9-12 ноември, беа присутни над 300 библиотекари од Европа и гости од САД. Најбројни беа претставниците на библиотеките кои се вклучени во системот COBISS т.е. од државите создадени после распадот на Југославија. Од Македонија беа присутни 16 библиотекари меѓу кои и тројца од НУУБ - Битола. Претставени беа реферати посветени на соработката на библиотеките од државите вклучени во COBISS. Посебно внимание беше посветено на новините во програмата, изработката на речник на поимите COBISS.SI, функционирањето на COBISS.Net, старите и ретки книги во COBISS.SR, историскиот развој и оспособувањето на библиотекарите за работа со програмата. Беа претставени состојбите и можните насоки за развој на правилата за каталогизација во Хрватска. Неколку трудови беа посветени на искуствата од примената на англо - американските правила за каталогизација - AACR2 (Anglo - American Cataloguing Rules, 2nd Edition) во Чешка, Србија и Словенија. Во практичниот дел на конференцијата ни беше претставен начинот на преземање на

библиографските записи од базите на податоци на државите вклучени во COBISS. Беа водени и деловни разговори за отворање на COBISS - Центар во Македонија кој би ги презел сите ингеренции во врска со обуката на библиотечниот кадар, имплементацијата како и надзорот во функционирањето на програмата.

За време на престојот беа организирани групни посети на Универзитетската библиотека, Градската библиотека со клонот за деца и библиотеката во ИЗУМ. Во ИЗУМ ни беше презентирана новата верзија на програмата COBISS 3. За време на контактите со колегите од другите библиотеки на државите учеснички разменувавме искуства од работата така што Конференцијата ќе ни остане во сеќавање како исклучително добро организирана од сите аспекти, посебно од аспект на здобивање со нови професионални сознанија од областа на библиотекарството. Сето ова во организација на директорот на нашата Установа.

Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2006

Во Марибор, од 29 до 30 ноември 2006 година, беше одржана Конференцијата COBISS 2006 на тема: „Улогата на библиотеките во обезбедувањето на транспарентноста на библиографските показатели на научната, стручната и педагошката успешност во високошколските и истражувачките установи“. На конференцијата присуствуваа 421 библиотекар и информатичари (од Македонија присуствуваа 34 библиотекар и информатичари), од 14 земји, а најповеќе од државите на Западниот Балкан.

На конференцијата беше расправано за значењето на библиотеките за развој на државите од Југоисточна Европа. Покрај бројните стручњаци за библиотекарство и информатика, учествуваа и претставници од надлежните министерства. Претставници од Македонија беа г-дин Јован Лазарев - Министерство за образование, г-ѓа Валентина Јаневска - Секретаријат за Евроинтеграција како и г-ѓа Џулија Богатинова - Костовска - Амбасадата во Лубљана, како и претставници на генералните директорати на ЕУ и на меѓународни организации кои се грижат за развојната помош. Учесниците се зазедоа за што посинхронизирана и поголема развојна поддршка на меѓународ-

ната заедница за модернизацијата на библиотекарството во државите, при што ширењето на COBISS.Net, која ја креира ИЗУМ од Марибор, ја препознаваат како најефикасен пат кон Словенија, Македонија, Босна и Херцеговина, Србија и Црна Гора, кои веќе го користат COBISS, а со потпишувањето на спогодбата за размена на библиографските записи за време на конференцијата, се приклучи и Бугарија. Од присутните изразено е очекување дека новите механизми на ЕУ за развојната помош на Западниот Балкан, поконкретно, ќе ги поддржат информатизацијата и развојот на библиотеките.

Учесниците изнесоа критички ставови за улогата на библиотеките во реформите на високото образование и при тоа беше констатирано дека нивната улога е потценета, што во секој случај негативно ќе се отслика врз квалитетот и конкурентноста на националните високообразовни системи на заедничкиот европски универзитетски простор.

На конференцијата COBISS 2006, на посебна тркалезна маса, која ја организираше ИЗУМ и Подунавската ректорска конференција, посветена на положбата на библиотеките и библиотечно - информативните системи во системското уредување во практиката за евалвација и акредитација на високото образование, едногласно е усвоен документ кој е наречен „Мариборска декларација“.

Сето ова во организација на директорот на нашата Установа.

Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2007

На Шеснаесеттата конференција на COBISS во Марибор која се одржа од 28 до 29 ноември 2007 година, на тема „COBISS – ПОДДРШКА НА ИНТЕРКУЛТУРНИОТ ДИЈАЛОГ“ (на прагот на Европската година на интеркултурен дијалог), учествуваа голем број библиотекари и информатичари од државите на Југоисточна Европа, а посебно од државите на Западен Балкан. На Конференцијата присуствуваа 414 учесници и тоа: 45 од Македонија, 59 од Србија, 42 учесници од Албанија, 51 од Босна и Херцеговина, 24 од Бугарија, 10 од Црна Гора, 25 од Косово, 119 од Словенија и три учесници од други држави. Покрај бројните библиотекари и информатичари, учествуваа и претставници од надлежните министерства. Од Македонија претставници беа г-ѓа Анета Стефановска, пратеник во Собранието на Р. Македонија, г-ѓа Трајана Марковска, раководител на Секторот за библиотекарство при Министерството за култура на РМ и амбасадорот на РМ во Р. Словенија, г. Самуил Филиповски. Како и претходните, така и оваа година, настаните на конференцијата беа збогатени со извонредни предавачи кои ги претставија настојувањата во изградбата на интеркултурниот дијалог во различни средини и ја разоткрија интер-

културната широчина на COBISS, кој се потврдува во делот на Европа во кој без интеркултурен дијалог нема егзистенција.

Вториот ден на Конференцијата беше посветен на тркалезните маси (вкупно четири, на кои зедоа учество 39 предавачи од девет држави).

Од нашата земја со свои реферати учествуваа директорот на НУБ „Св. Климент Охридски“ - Скопје, г-дин Миле Бошески и директорот на НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола, г. Науме Ѓоргиевски. Се разговараше за квалитетната библиотечна практика во рамки на следните теми:

- Преземање на библиографските записи од различни културни средини;
- Уважување на културните разлики на корисниците на библиотеките;
- Придонес на библиотеките за европскиот идентитет;
- „Малцински“ библиотеки и збирки на странски јазици во функција на интеркултурниот дијалог.

Сето ова во организација на директорот на нашата Установа.

Конференција COBISS, Марибор, Словенија, 2009

Во ноември 2009 година се одржа дводневна конференција COBISS 2009, седумнаесетта по ред, насловена како „Министерска конференција за информациската инфраструктура на науката, образованието и културата“. На конференцијата присуствуваа 400 учесници од повеќе земји, а од нашата установа имаше тројца претставници кои добро ја претставија нашата Установа која беше спомената од директорот Томаш Сељак дека е единствена ав-

томатизирана во Република Македонија и една во првите во Европа. Тоа и даде голема популарност на нашата Установа и зголемување на угледот.

III Компјутерски, научен, истражувачки и информативен центар (КНИИЦ)

Следејќи ги светските процеси на компјутеризација, улогата и значењето на компјутерските области, беше превземена иницијатива со цел НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола да се здобие со високо софистицирана компјутерска модернизација и иновација. При тоа, овие размисли, преку иницијативата, залагањата и заложбата од страна на г-ѓа Анета Стефановска потекна и започна да се реализира со контактите кои претходеа од професионална и финансиска природа за што по квалитетна и поуспешна реализација. Благодарение на личните и заеднички ангажмани, професионално и ангажмани со фондацијата

и донацијата на американската монд - реномирана хуманитарно - едукативна асоцијација: „Иницијатива за само - помош на заедниците (ИСПЗ), USAID, Macedonia, Louis Berger Group inc“, преку која се оствари фундаментална и капитална, функционална и мисионерска дејност во контекст на прогресот и перспективите на битолскиот храм на книгата. Значењето се содржи во библиотекарската спектарност и библиотечна флексибилност со што се овозможува врвно и совршено работење.

Компјутерскиот научен, информативеи и истражувачки центар, наменет за корисниците од југо - западниот регион на Р. Македонија, но и во служба на сите пасионирани интересенти во Републиката, како и обратно, добивање на информации од библиотечните фондови ширум светот со најсовремено опремени вкупно дваесет компјутети со сервер и графичка станица, ласерски печатар и печатар А3 формат во боја, дигитален фотокопир, како и професионален скенер А3 формат и лиценцирани компјутерски програми кои овозможуваа курсеви за компјутери и странски јазици.

Мотив и инператив на вложените заложби беа: унапредување, усовршување и уневерзалност на битолската библиотека, библиотекарството, со професионални перформанси на републичко ниво, но и поврзување со светските трендови на следење на светските библиотекарски норми - можности, вредности и предности за соработка со светот.

Со оглед на тоа што битолската библиотека се стреми кон создавање на

виртуелна библиотека овој крупен проект имаше улога на уште една алка во бескрајот нови, следни и идни професионални домени кои понатаму, со текот на времето ќе трагаат кон перфекционизам и колку што е можно апсолутен квалитет во секоја смисла.

IV IFLA конференции

Милано, Италија, 2009

Во месец август 2009 година, директорот на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола Науме Ѓоргиевски и вишиот библиотекар Анета Стефановска, учествуваа на 75. Конференција на IFLA која се одржа во Милано, Италија. Тука

се воспоставија контакти со многу држави од цел свет, особено од Универзитетот од Оксфорд кој даде резултати со тоа што тие дојдоа во Република Македонија и организираа стручен семинар со наша помош, на кој учествуваа претставници од сите библиотеки во Република Македонија и од нашата Установа. Беа доделени сертификати за учеството на Науме Ѓоргиевски и Анета Стефановска.

Гетеборг, Шведска, 2010

Претставници од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, присуствуваа на 76. Светски конгрес на библиотеки и информации на IFLA (Меѓународна федерација на библиотечните здруженија), кој се одржа од 10 до 15 август 2010 година во Гетеборг, Шведска.

Главната тема на Конгресот беше „Отворен пристап до знаењето“, а меѓу поважните теми исто така беа: „Отворениот пристап и дигиталните извори“, „Библиотечни услуги на луѓето со посебни потреби“, „Библиотеки за деца и млади“, „Библиотечните услуги кај мултикултурната популација“, „Мокта на зборот – комуникација и пристап до информациите во глобализираниот свет“ итн.

Беа воспоставени контакти со Оксфорд кои потоа резултираа со нивно доаѓање во Република Маке-

донија и организирање стручен семинар на кој присуствувавме и ние, а потоа имавме средба од која ќе произлезе понатамошна соработка.

Сан Хуан, Порто Рико, 2011

Претставници од Р. Македонија учествуваа на 77-от Светски конгрес на библиотеки и информации IFLA (Меѓународна федерација на библиотечните здруженија), кој се одржа од 13 до 18 август, 2011 год. во Сан Хуан – Порторико.

Претставниците од Македонија, Анета Стефановска - НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и Охридија Лазарова – НУБ „Гоце Делчев“ – Штип, остварија контакти со Универзитетите и Универзитетските библиотеки од Оксфорд, Кембриџ, Американската асоцијација на универзитети и др.

Исто така, беше контактирано

и разговарано со директорката на Библиотеката од Хелсинки – Финска, каде идната 2012 година ќе се одржи наредниот Конгрес на IFLA.

Во текот на престојот и присуството на Конгресот во Порто Рико, исто така беше воден разговор и со претставниците на библиотеките од Кенија, како и воопшто со други претставници на библиотеки од држави во Африка.

Стапено беше во контакт и со потомци на познатиот финансиски магнат Рокфелер, претставници на Универзитетот во Харвард и особено со библиотекарите од речиси сите балкански држави.

Притоа, беа разменети покани за соработка и научни средби во форма на семинари, симпозиуми и др., особено со нашата Библиотека - НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, и воопшто Р. Македонија.

Потенцирано беше дека при соработката особено треба да се иницира меѓубиблиотечната соработка преку размена на публикации од нашата институција, државата и обратно, од другата страна односно соодветната институција и држава.

Посебна тема, која преовладуваше на Конгресот и воопшто при контактите и разговорите со сродните институции од областа на библиотечната дејност беше Глобализацијата на информациите во меѓународни, односно светски рамки и размена на истите.

Беа иницирани, и понатаму конкретно се вршат и ќе се вршат преговори на ниво на држава, за добивање на техничка опрема и други проекти од областа

на библиотекарството и неговиот современ развој.

Во сите можни моменти и прилики во текот на престојот и учеството на Конгресот на IFLA, беше промовирана и презентирана нашата држава – Р. Македонија преку воспоставените контакти и разговори, иницирајќи понатамошна соработка, размена на искуства во работата и развојот на институциите од областа на библиотекарството и други значајни прашања од соодветната дејност.

Начелно, исто така се разменети мислења и искуства, а воедно и иницирана организација на меѓународна манифестација од областа на библиотекарството на тема „Новите процеси во библиотечното работење“, која би се одржала во Р. Македонија и конкретно во Битола.

V Соработка со амбасади

Австрија, Р. Австрија, 2011

Од 14.03 до 19.03.2011 година, во соработка со Амбасадата на Република Австрија во Република Македонија, по покана на Сојузното Министерство за европски интернационални работи на Република Австрија, директорот на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола, Науме Ѓоргиевски беше во посета на Виена.

Целта на посетата беше потпишување на пред договор со Министерството за европски и интернационални работи на Р. Австрија за отворање на австриска збирка на книги – околу 2000 година, кои се обработени во склоп на фондовите на НУУБ „Св. Климент Охридски“ –

Битола за странска литература.

Книгите претходно беа донирани од Австриската амбасада во Р. Македонија.

Во текот на престојот на Виена, беа посетени повеќе библиотеки, покрај кои и Националната библиотека на Р. Австрија во Виена како и други институции од областа на културата и културно – историски споменици, со тоа се продлабочи соработката со оваа држава и со нивната амбасада овде во РМ која ќе продолжи со учество на семинари таму во Виена и обратно и секоја година ние ќе земаме учество на нив во месец мај кога се одржуваат истите.

VI Меѓународни соработки - БЗМ

Загреб, Хрватска, 2010

Од 29 септември до 2 октомври 2010 година се одржа 37. Собрание на хрватското библиотекарско друштво во Тухељски Топлици, во близина на Загреб. Во присуство на над 200 учесници, присуствуваше и нашиот претставник д-р Николче Вељановски кој достоино ја претстави нашата институција, градот и Република Македонија. Воедно тој настапи и како претседател на Библиотекарското здружение на Македонија кое за првпат од своето постоење активно е присутно и дејствува во Битола.

Покрај останатата програма на ова собрание, главна тема беше „Библиотеките во заедницата“.

Меѓу другите теми беа застапени и: „Трајните вредности на малцинските библиотеки во заедницата“, „Музејските библиотеки и локалната заедница“, „Да се биде таму каде што се очите на нашите корисници“, „Мрежниот каталог на град Загреб“, „Волонтерите во библиотеките – шанси и можности“, „Како до подобри библиотечни услуги за задоволна заедница“ итн.

Во склоп на оваа средба беше организиран излет и посета во Јавната библиотека на Крапина – Хрватско Загорје и ново отворениот Музеј на крапинскиот човек. Во текот на програмските активности, присутните разменуваа искуства и достигнувања од библиотечното работење од своите средини. Впечатокот на нашиот претставник беше голем за останатите присутни.

Поговор

НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола последните неколку години активно работи и на меѓународен план, при што го пренесува пишаниот збор на македонски јазик насекаде низ светот.

Останува да се види дали Microsoft ќе се заинтересира технички да го помогне македонското библиотекарство.

Во таа смисла НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола во овој период посебно ја развива меѓународната соработка со познати библиотеки од целиот свет, што е зацртано во годишниот план за работа и е поддржано од Министерството за култура на Република Македонија. При секоја посета Библиотеката подарува свои изданија, па така библиотеките во странство добиваат книги на македонски јазик.

Воспоставени се соработки со вкупно 20-тина држави, со кои се потпишани и договори за меѓународна соработка, а воедно на секое наше гостување достоино е претставена нашата библиотека и држава со низа културни

манифестации, презентирајќи го нашето културно богатство, наследство и традиција.

На последниот Светски конгрес на библиотеки, IFLA 2011 година во Сан Хуан, Порто Рико учествуваа двајца претставници од Македонија: Анета Стефановска од Битола и Охридија Лазарова од Штип. На Конгресот беа остварени бројни контакти меѓу кои и со познатите библиотеки од Оксфорд, Кембриџ, Американската асоцијација на универзитети и библиотекари од сите балкански земји. Остварен беше контакт и со потомците на Рокфелер, разменети беа и покани за научни средби – семинари и симпозиуми.

Посебна тема која преовладуваше на Конгресот, при контактите и разговорите со сродни институции од областа на библиотечната дејност беше глобализацијата на информациите во меѓународни односно светски рамки и размена на истите, што значи и нашата библиотека да се вклучи во таа глобализација.

Беа иницирани, континуирано да се вршат и ќе се вршат преговори на ниво на држава за добивање на техничка опрема, бидејќи таму се остварија средби со Бил Гејтс, односно директорката на Microsoft, Дебора, која што изврши целосно опремување на Украина со техничка опрема од огромна сума на средства.

Ние добивме контакти од неа дека по изработка на проектите можеме да ги добиеме и во Република Македонија.

Во рамките на реализирање проекти за 2011 година беше посетена

Националната библиотека на Каталонија во Барселона, каде што е склучен договор за понатамошна соработка и беа подарени 40-тина изданија на Библиотеката на македонски јазик кои остануваат на тамошните полици за книги. Поставена беше изложба на изданијата на НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола и потоа се изврши презентација на државата, градот, Универзитетот, а најповеќе на нашата библиотека.

Интересот беше огромен, а тоа можеше да се заклучи од бројот на посетителите – студенти, претставници од јавниот живот, граѓани, претставници од самата библиотека, кои беа заинтересирани да видат што се случува со една мала држава, за нив мал град, и посебно се заинтересираа кога дознаа дека кај нас сè е автоматизирано, процесите комплетно се автоматизирани. За нив сето тоа беше чудно, дека толку мала библиотека, а во развојот отишла толку многу напред, понапред од многу други држави во светот.

Особено треба да се истакне и потенцира дека бојот на книги кои се издадени од НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола ја надминува бројката на вкупната издавачка дејност на сите останати библиотеки заедно од земјата.

Дел од нив покрај на македонски се печатени и со напореден превод на англиски јазик што предизвикуваат огромен интерес и нивна поголема достапност при меѓународната соработка и размена.

***NIUL "ST. KLIMENT OHRIDSKI" - BITOLA
INTERNATIONAL COOPERATION***

Preface

Globalization of the world's information, in all spheres of this social life and activity is an inevitable process in every country and institution. In that unstoppable process, that movement and exchange of information, is already included our institution NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola, thus is included our country the Republic of Macedonia, in many ways and forms.

Therefore, it is particularly important and significant the international cooperation at all levels of the librarianship and we try to fit and engage in those global processes through the well designed, planned and developed projects for international cooperation by the NIUL "St. Kliment Ohridski"- Bitola, supported by the Ministry of Culture of the Government of the Republic of Macedonia.

The international cooperation of NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola, as one of the most important program activities, stipulated in the Program, gained special intensity and boost, thanks to the lobbying of Aneta Stefanovska- former Member of Parliament of the Republic of Macedonia, by developing various contacts, which contributed to the development of the special libraries and library activities of the

Republic of Macedonia and our institution.

The leader of the most projects for international cooperation was Aneta Stefanovska and the same were very successfully realized, contributing to the acquisition of many associates with prominent and large libraries and other European and world institutions through which is acquired a great deal of the experience and the same is applied in the modern librarianship which is of great importance and benefit in the implementation of the working process and its development and improvement.

This segment-International cooperation is very important in the development of the library work because with it, among the other things, you are able to acquire and exchange experiences in all areas and sectors of the librarianship with the new and modern process of library working and its implementation in our institution.

This area is developed at the same time, the fund enriches with library material through library exchange- especially foreign literature, Macedonian literature is affordable and present in the foreign library funds, presentation and popularization is done for the institution, municipality and our country.

As part of its activities, NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, actively and thoughtful is present in the international cooperation and exchange with about 20 libraries in Europe and the world.

In this regard, contracts and agreements on international cooperation and exchange of publications with more countries are signed, or eminent national

institutions particularly libraries.

Among the most significant international collaborations we would like to mention: participation of the three world conventions, IFLA Milan - Italy, Gothenburg - Sweden and San Juan - Puerto Rico Participation at the symposium of the Balkan Alliance libraries in Edirne - Turkey in which we are a member. Cooperation with libraries in the Netherlands - Amsterdam, Poland - Wroclaw, Croatia - Split, Zadar and Dubrovnik, Turkey - Edirne and Istanbul, Bulgaria - Sofia and Plovdiv, Greece, Albania - Korca, Russia - Moscow (Children's library and the Library "Lenin"), Ukraine, Spain - Barcelona, Slovenia - especially in Maribor, where we participated in many occasions more professional improvements, seminars and symposia in the field of library and program COBISS which we have fully implemented and use in the work of our institution.

All of this has a great significance because this is a new segment of the library work that has developed and is still developing only our library NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola and also gave, is giving and will be giving new ways and forms of activity and great popularization of our respectable institution, city and state.

Our presentation is performed in several ways: through exhibitions of works by our authors, donating of our book editions (from our library) which are 40 in number, and in total are more than all editions in all libraries in the Republic of Macedonia.

This enables the presence of Macedonian literature written in Macedonian in

other countries in Europe and vice versa, enrichment of our library fund with foreign literature. In addition to the enrichment of our experience, we apply these new processes in our institution as well as the modernization.

I International collaborations with libraries

Visit to Sofia, R. Bulgaria, 2006

*I*nternational cooperation at NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola begins with the arrival of the BD Director Ms. Aneta Stefanovska, in 2002 when the first cooperation started through a project that was approved by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia and was designed in Sofia, Bulgaria, at the Macedonian Cultural Centre.

The Library was presented with an exhibition and promotion. The collaboration was realized by: Ms. Aneta Stefanovska, Mr. Blagoj Nikolov, Mr. Naume Gjorgievski and Ms. Lence Andonovska.

Books were given away to the Centre of Sofia. In the period from the beginning of 2003 to 2006 the international cooperation was pending.

The scientific research work started on April 2002 at the National Library in Sofia in order to investigate and get material – publications for preparation of the best birthplace bibliography - Bitola through the centuries, a very important paper for the Institution and the city that abounds with reliable data. The mission was great by being enriched with enough material that was sent to us from Sofia. We have contributed for the publications in Macedonian language that would appear at the History Museum in Sofia, and thus began the first international collaboration with Ms. Aneta Stefanovska through a project developed and approved by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia.

In 2006, with the help of our biggest lobbyist in culture, Ms. Aneta Stefanovska, and great understanding of the Ministry of Culture and the Minister Elizabeta Kanchevska Milevska with their team taking part in this project, which is a promotion of the Republic of Macedonia, Bitola and NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola began intensive international cooperation, which means great promotion in the world of culture and cultural heritage of our country and our Institution.

Visit to Sofia, R. Bulgaria, 2007

From 1 to 14 June 2007, the NIUL “St. Kliment Ohridski”- Bitola, in cooperation with the Cultural - Information Center of the Republic of Macedonia in Sofia, Bulgaria opened an exhibit of works by native authors, titled Literary Heritage of Bitola, project which was approved by the Ministry of Culture, within the international cooperation of the Library. After establishing contact with the Director of Cultural and Information Centre (CIC) of the Republic of Macedonia in Sofia, Bulgaria, Ms. Dosta Dimovska, negotiations began for a successful implementation of the mentioned project.

The ceremonial opening of the exhibit was on 01.06.2007, at the Cultural Information Center of the Republic of Macedonia in Sofia, Bulgaria, and it was opened for visitors until 14.06.2007. The opening was attended by eminent guests, including the Ambassador of the Republic of Macedonia in the Republic of Bulgaria Mr. Abdurahman Aliti. There were academics, university professors and other lovers of the Macedonian literature.

The welcome speech was held by the CIC Director Ms. Dimovska, and then the director of the library, Mr. Naum Gjorgievski introduced the guests with the best

sights of the city of Bitola and its features. Ms. Aneta Stefanovska and Ms. Lenche Andonovska held a speech about the establishment, development and organizational structure of the library in the period 1945-2007.

The presentation of the authors of Bitola and their works with a special emphasis on the works of Vladimir Kostov was made by Ph.D. Zlatko Zoglev. The lecture was presented completely through images and text on video screen, displaying a CD of the Municipality of Bitola. Upon the leaving from Sofia, the Director of the CIC informed us that the exhibition caused a great interest and the attendance was at a significant level.

Visit to Sofia, R. Bulgaria, 2008

Organized by the Cultural - Informational Centre in Sofia, Bulgaria and the NIUL "St. Kliment Ohridski"- Bitola, as part of a project supported by the Ministry of Culture of Republic of Macedonia, an exhibition of books "Macedonia from antiquity to the present" was opened in the Cultural - Information Center on 26 June 2008 at 7:00 p.m.

The exhibit was previously prepared by representatives of the Library, Mr. Ilce Stojanovski, Mr. Blagoj Nikolov and Ms. Aneta Stefanovska. In the presence

of the Director of Cultural - Informational Center Ms. Dosta Dimovska, Mr. Ilce Stojanovski opened the exhibition and had a thorough presentation about the development and success of our Institution.

A great number of 300 books were presented at the exhibition, arranged chronologically and thematically, covering different time periods of the history of Macedonia from antic times through the Middle Ages up to date.

The opening of the exhibition was followed by a video presentation on the topic “A day in Macedonia.” This event caused a great interest among visitors, who reviewed the books with particular attention. The exhibition lasted until 20 July 2008 and the exhibited books remained in possession at the Cultural – Informational Center.

This was marked by press conference by the director and the participants in this cooperation, transmitted this event in the media in Bulgaria and the Republic of Macedonia.

Delegation visit from from Plovdiv, R. Bulgaria, 2009

*F*or the realization of the Ministry of Culture in the section on international cooperation, a delegation of five members from the library “Ivan Vazov”

in Plovdiv, Bulgaria visited our library on 24 and 25 June, 2009.

Of particular interest were almost all of the segments of the Slovenian computer program COBISS 2, which should soon be installed in their library. An exhibition was organized, together with the visitors in our Institution and a bilateral cooperation between the two libraries was established. We received an invitation to visit the library "Ivan Vazov" in Plovdiv.

A visit to Pelister and the cultural - historical monuments in Ohrid was organized for the guests from Plovdiv. The exhibition was organized with presentation of their authors, as well as our authors and artists from Bitola and its surroundings and was evaluated positively by the public and the media. The organization was made by the Director of our Institution.

Visit to Plovdiv, R. Bulgaria, 2009

*I*n the month of July 2009, our delegation consisting of the director Naume Gjorgjievski, Aneta Stefanovska, Ilche Stojanovski and Jolanda Boshevska was in the library "Ivan Vazov" in Plovdiv, Bulgaria, where the NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola had an exhibition of books by native authors of the city of Bitola. A bilateral agreement was concluded with the director of the library in Plovdiv and a promotion

of the publications in our library was organized that was well accepted by the local media critics. Publications were donated, allowing our publications in Macedonian language to be found in the book fund in Plovdiv.

With this, a great effect was achieved, as well as popularization of our institution, city and the Republic of Macedonia.

Delegation visit from Korcha, R. Albania, 2006

A Macedonian - Albanian meeting of librarians (Takimmaqedon-shqipetar i bibliotekarve), arising from the project, together on both sides of the border (“Bashkengadyana e kufirit”) was held at the National Institution - University Library “St. Kliment Ohridski” - Bitola, from 6 to 7 July 2006.

The aim was to promote long-term structural changes in the field of cultural policy, development and implementation of various models of cultural activities with special emphasis on projects “across borders”.

The meeting was attended by librarians from the NIUL – Bitola, librarians from the Library “Timi Mitko” - Korcha (Albania) and librarians from the National Library “Borka Taleski” - Prilep and the Vice Rector of the University “St. Kliment Ohridski” - Bitola.

Presentations took place in both Macedonian and Albanian language with

parallel translation. Opening statement for the project and purpose of the meeting was held by the project manager Cvetanka Damjanovska, senior librarian, followed by a presentation on the work of NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola.

The Director of the library "Timi Mitko" - Korcha, Skender Rushi, explained the position of the library within the local government, its funding, number of staff, holdings of books, computerization in progress etc. The discussion was attended and participated by Sokrat Sheperi, Tatjana Ligori, Liri Gjoka, and in his capacity of interpreter was Mitre Nedelko from Korca.

The guests of Korca donated books by Albanian authors, which were exhibited at the library as an offer for our readers who want to read in Albanian, and also enriched the holdings of our library.

The second day, the guests visited the Museum of Bitola and met with other cultural events that our city had to offer.

General evaluation of all the guests that attended was the desired effects of the project are achieved and that the discussions will contribute to practical and concrete achievements in library operations of both countries and the possibility of cross-border cooperation. It was agreed by both sides that this meeting should traditionally be continued at the library "Timi Mitko" in Korcha, by organizing lectures and workshops where the state of the libraries will be evaluated. Special emphasis will be placed on the opportunities for developing projects together in the field of modern library operations.

Visit to Korcha, R. Albania, 2006

NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola established its first contacts with the towns Kozani and Korcha in 2000, at the first session of Cross-border cooperation in the region of Prespa Lake, which took place during September 2000 in Oteshevo. The library then had a representative Ms. Cvetanka Damjanovska that attended the session for regional development. On that occasion, by the library of Bitola’s initiative, materials were exchanged, such as Monograph of the Library and The Material Situation of Librarianship in the Southwestern region of the Republic of Macedonia whose main beneficiary is NIUL “St. Kliment Ohridski”- Bitola. Through the Regional Centre for Enterprise Support – Bitola. The initiative to re-contact with these towns continued in order to maintain the first meeting of librarians from the three towns.

NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola is an institution which is one of the key cultural ambassadors, attendants and representatives of the city, the Republic and beyond, with its high quality professional staff and the significant computing and technical - technological performance that owns the Bitola’s book temple, as a solid base and upgrade for a prestigious contribution to regional cooperation between

Bitola, Korcha and Kozani in the field of vocational and professional competitions, presentations, promotions, seminars and exchange of library experience at all levels.

The library has about 2000 titles in Albanian language and over 100 titles of Greek language in its library fund, as well as translations of books of these languages to Macedonian language - which is argued and documented capacity for the mutual cooperation that will complement effectively, enrich with constant opportunities for mutual exchanges of staff and paper commitments, in favor and interest of Bitola, Korcha and Kozani for which the professional library of Bitola stands as a guarantor.

As part of these activities, representatives from NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola are Aneta Stefanovska, Naume Gjorgievski, Cvetanka Damjanovska and Lenche Andonovska visited the library "Timi Mitko" in Korcha, Albania in order to design and establish cooperation between the two libraries, during September 2006.

Visit and participation of guests from Split and Zagreb, R. Croatia, 2005

*I*n cooperation with the Croatian Society “Marko Marulich” from Bitola, NIUL “St. Kliment Ohridski”- Bitola organized presentation of books by Jaksa Fiamengo, poet from Split, and Stanislav Bavchevich, sculptor from Split, who exposed his iron sculptures on 11.06.2005. The meeting was attended by representatives of the Parent Birth book of immigrants from Split and Zagreb, a representative of the Commission for Minority Affairs in Zagreb, a representative of the Embassy of the Republic of Croatia in Macedonia and M.P. of the Parliament of the Republic of Croatia, Ivana Trakostanec, who arranged that it is of her country’s interest to help all literary events in Macedonia and our libraries. The events were followed by several journalists from Croatia, as well as the Croatian National Television HRT1’s special show “Roots” which was broadcasted via satellite program. This helped for another successful cooperation and brought even greater importance to this international cooperation.

Visit to Split, R. Croatia, 2008

The Ministry of Culture of the Republic of Macedonia, in 2008 approved a project of international cooperation between NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola and the Library" Marko Marulich "– Split R. Croatia.

After the successful negotiations, our delegation, from 17.04 to 20.04.2008, we visited the Library "Marko Marulich" from Split, R. Croatia.

The idea and the ambition to realize such a project was to present some of the Macedonian writers with particular emphasis on writers from the Bitola region and their work.

The implementation of the mentioned project should emphasize the support of the Honorary Consul of the Republic of Croatia in Bitola Ph.D. Maretikj, Branko that gave a major contribution in establishing contacts and cooperation.

A great number of conversations followed between the Library of Bitola and the Library of Split and the Consulate of the Republic of Croatia in Bitola.

After the successful negotiations led by our delegation, from 17.04 to 20.04.2008, visited the Library "Marko Marulich" from Split, R. Croatia.

An exhibition on "literary heritage of the Republic of Macedonia" was set in the lobby

of the library. The exhibition welcomed the Library Director and the Deputy Mayor of Split, who wished to continue the cooperation and the same to become traditional.

Afterwards was the opening statement by the Project Leader, Ms. Lenche Andonovska, on the theme “Library’s Road from its roots to the modern trends.”

Overview of the literary heritage of Macedonia was given by the Director of NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, Mr. Naume Gjorgievski.

Briefly, on a video screen was presented the data for the Republic of Macedonia, Bitola Municipality together with its 10 Consulates and characteristics of the National Institution - University Library “St. Kliment Ohridski “- Bitola.

In the crowded hall of the library in Split, the exhibition was declared open by the MP in the Macedonian Assembly of the Republic of Macedonia, Ms. Aneta Stefanovska. The exhibited books in the library, about 300 in number, were left as a gift to the Library of Split as a sign of good cooperation in the future.

Macedonian - Croatian Association of Split was also visited, discussions were conducted and many books were donated.

In this way is confirmed the commitment of the Ministry of Culture for more thoughtful and intense cooperation for the artistic creation.

The successful implementation of the specified project allowed introduction of the culture i.e. the literature that contributes for improvement of the relationship between the libraries in Bitola and Split in the field of the cultural exchange.

This cooperation was highly ranked and the media marked and evaluated it very

positively and with a great importance. The cooperation with our great lobbyist, the Republic of Croatia is very meaningful to our country, the Republic of Macedonia.

Visit to Dubrovnik, R. Croatia, 2010

Several members of the Library, NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola from 16 to 20 June, 2010 Aneta Stefanovska, Naume Gjorgievski, Zoran Janakievski and Ilche Stojanovski were guests of the University Library for technical and biotechnical sciences at the University of Dubrovnik, the Republic of Croatia. In collaboration with the University Library and its professional associate Ms. Sandra Lozendbat was enabled the presentation of R. Macedonia, Bitola and our library, and also was presented the book "Libraries in Bitola" by Aneta Stefanovska and Naume Gjorgievski

Our own publications were donated, the Institution was presented, the city, our country the Republic of Macedonia, and by them we were gifted with their own publications and magazines which indicates the cooperation of this continuity with our institution furthermore.

Visit to Zadar, R. Croatia, 2011

On 21 July 2011 the representatives of NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola: Aneta Stefanovska, Zoran Janakievski and Ilche Stojanovski visited the City Library in Zadar, R. Croatia as part of the international cooperation many projects were approved by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia in 2011.

In the programming part of the visit of the City Library in Zadar, despite the discussions for collaboration with the director Ivan Pehar and his associates, the library was introduced to us, and continued through the multimedia program in the multimedia room of the City Library in Zadar we introduced the Republic of Macedonia, the city Bitola NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola.

In the second part of the manifestation was signed an agreement for mutual cooperation between the libraries of Bitola and Zadar, and also opened an exhibition of 30 titles, books – Publications of NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, where they were donated to the host- City Library - Zadar and will become part of their total stock. In the third part of the program, in front of the audience were presented two books - Publications of NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, “Libraries in Bitola” and “Libraries in Churches and Monasteries in Prespa - Pelagonia region”. During

our visit, we also met with Mirjana Maik - representative of the Macedonian national minority in Zadar Country, and other present members who attended the program and contributed to the cooperation between the Croatian and Macedonian people. In connection with the Agreement for cooperation, Zadar Zupanija sent appropriate message that welcomes the collaboration between the two countries and libraries, also noting that the Macedonians are a good and warm people which is always a pleasure to cooperate.

Delegation visit from Norway, 2008

On 4 July 2008 NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola was visited by the Norwegian delegation that was welcomed by the Library Director Mr. Naum Gjorgievski. It donated books to this library, including multiple publications of political philosophy from Norwegian authors translated into Macedonian. The delegation was familiar with the work of the library. In this country it has established cooperation with our institution which is of great importance for our country Macedonia.

Visit of the Library by the employees of IZUM- Maribor, R. Slovenia, 2009

As a result of the long cooperation between the libraries of the Republic of Macedonia and IZUM (Institute of Information Science) from Maribor, R. Slovenia the employees in that institution organized several days trip across our country. Within the excursion was planned a two-day visit to the city of Bitola and the National Institution - University Library “St. Kliment Ohridski “- Bitola.

On 5 June 2009, after visiting the National University Library “St. Kliment Ohridski “in Skopje, the guests from Slovenia arrived in our city on the afternoon. The same day was organized a group visit for the ancient city of Heraclea and walk along Shirok Sokak and the evening was followed by mutual friendship with the staff of our institution.

The following day (Saturday) our guests from IZUM were organized to visit the Library. The guests were interested in the spatial use of our library; the work with the users and how to exchange experiences.

Amazed by the beauty of the city of Bitola and pleasantly surprised by the kindness and the hospitality of Bitola, especially from our employees, they continued

their trip to Ohrid and Ohrid Lake. All this was organized by the director of our institution, Mr. Naume Gjorgievski.

Visit to Moscow, Russia, 2009

The project for international cooperation between NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola and the library "Lenin" - Moscow, Russia, one of the largest and most prominent in the world, was realized from 7 to 14 June 2009. A delegation composed by the Director of NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola, the director of "St. Kliment Ohridski" - Skopje, Ms. Aneta Stefanovska, High librarian and a Member of the Parliament of the Republic of Macedonia visited the library "Lenin" in Moscow and a children's public library.

The delegation was officially welcomed by the Ambassador of the Republic of Macedonia in Russia and the general directors of the both libraries. By the Macedonian delegation were set exhibitions in the both libraries and were given away 130 volumes of the Macedonian literature, a project of the Government of the Republic of Macedonia. The Library of Bitola was represented through its publications and they were given away.

The welcome by the Russian libraries was warm, friendly and a special

program was organized by their side, we have been given away Russian issues with a tendency to continue with the cooperation. At the same time we were welcomed by the Women Association founded by Ms. Korchagova, Member of the Russian Parliament. They were all surprised by the success of our institution and amazed how such a small country and library, could have such big results, successes and awards. The cooperation will continue.

By the host was organized a visits of the cultural - historical monuments of Moscow.

Visit to Bratislava, Slovakia, 2009

*A*fter the realized visit and the established cooperation and the program in the library “Lenin” in Moscow, Russia, which took place from 7 to 14 June, 2009, the representatives from NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola on the return from Moscow, also visited the library in Bratislava, Slovakia where contacts were established and conversations were conducted on the implementation of the international cooperation and exchange of library materials between the two libraries. During the visit, the Library was also donated with a number of publications.

Visit to Prague, Czech Republic, 2010

During the month of May 2010 was fulfilled the first official visit of librarians from NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola to the National Library of the Czech Republic in Prague.

On 20 May 2010 the Director of the Slavic Library in Prague, Mr. Likash Bupka in presence of the Ambassador of the Republic of Macedonia in the Czech Republic with his co-hosts arranged a reception for members of the delegation and afterwards, the participants were introduced with the work of the library, library network and the program support of the library processes. NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola was introduced by Ms. Aneta Stefanovska and Mr. Naume Gjorgievski and with the desire for further cooperation a number of our publications were donated. Among the other things was signed an agreement for interlibrary cooperation. Within the visit were presented and inspected the publishing sections of books and foreign literature.

As part of the program, in front of the Czech audience was presented the publication "Libraries in Bitola" by Aneta Stefanovska and Naume Gjorgievski, and at the same time the audience, via video projection, was introduced our library, the

city of Bitola and the Republic of Macedonia. At the end of the visit the Ambassador of the Republic of Macedonia in the Czech Republic, Igor Ilievski welcomed the delegation in the new premises of the embassy, where they discussed for further cooperation activities between the two libraries, and at the embassy were donated our publications, and because there are our citizens many of them will be read and used in Macedonian language.

Visit to Edrine, Turkey, 2010

From 7 to 11 October, 2010 a delegation from the University of Bitola and NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola was to visit the University of Thrace and the Central Library in Edirne, the Republic of Turkey. Among the other things the delegation was invited and received in the Rector’s office by the Rector Enver Duran Ph.D. During the visit in the Central Library, to the Director Ender Bilar were donated publications of NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola. Within the program for visits and cooperation, besides the already concluded agreement for partnership of the two Universities, partnership agreement was signed between the two libraries. From our library was also submitted and signed an application for membership in the Balkan Libraries Association where founder is the Central Library at the University

of Thrace. Through a multimedia presentation was introduced the Republic of Macedonia, the city of Bitola and the National Institution - University Library "St. Kliment Ohridski" - Bitola with the promotion of the book "Libraries in Bitola" by Aneta Stefanovska and Naume Gjorgievski .

After the promotion, sights from the campus of the University, the College, the dormitory and other locations were seen. By the hosts were also organized a visit of the cultural - historical monuments of the city Edrine. After the visit at the University of Thrace, the delegation visited the University Library in Istanbul, where was also introduced the Republic of Macedonia, our Municipality and the book "Libraries in Bitola". Beside the visit and the sightseeing of the library and the library working processes of the same, with the Director Ms. Senaj Erendor conversations were conducted on the future cooperation and afterwards she received a donation of a number of books.

From this point came the conclusion of the bilateral agreement, membership of our institution in the Balkan Association, exchange of books, and later a visit of the rector in the Republic of Macedonia.

Participation on the Symposium of the Library Association of Balkan Countries in Edirne, R. Turkey, 2010

From 21 to 23 October, 2010 in Edirne, the Republic of Turkey was held a symposium of the Balkan Libraries Association, where as a member is also received NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, on the topic” Edirne, in the archival sources of the Balkan Libraries “, organized by the University of Thrace i.e. the Main Office of Library and documentation whose director, and also President of the Symposium is Mr. Ender Bilar. On this symposium took part representatives from Turkey, Greece, Romania, Albania and the former Yugoslav republics including the Republic of Macedonia with its two representatives from NIUL “St. Kliment Ohridski“- Bitola, Ilche Stojanovski and Nikolche Veljanovski. Historical sources were introduced through topics of cultural influence of Edrine in Bosnia, Montenegro, Dubrovnik, Kosovo, Albania, for the high schools in Edrine, etc. Companies in Turkey that offer products needed in the library were also presented. Among the other things was displayed a device for disinfection of books. The afternoon of the second day was a planned for a visit to the University Library at the University of Thrace and a Public library in the town.

The third day was planned for a visit and sightseeing of the cultural - historical monuments in the Edrine.

From here with dignity emerged the representation for our institution that was the only participant from the Republic of Macedonia. Our representatives had a lecture that presented our achievements as an institution that is modern, the most developed in the Republic of Macedonia and the only one automated. For them it was a surprise how this small country and institution is so much developed.

First international conference of librarians in Wrocław, Poland, 2007

From 4 to 6 July, 2007 in Wrocław, Poland a conference of librarians under the topic: "Wrocław meetings of librarians with Polish origin." The conference was attended by 150 librarians with Polish origin around the world: Argentina, USA, Canada, England, Germany, Holland, Sweden, Slovakia, Hungary, Macedonia and Poland as a host country. The organizer of the conference was the main library and institution for scientific and technical information under the Wrocław Polytechnic. The aim of this conference was the exchange of experiences for the problems concentrated in two thematic blocks: "The Academic Library in the faculty and the region" and "Electronic books in the library and on the market."

On this congress was appointed Marija Malgozhata Machkovska, as a representative of our institution, upon the instructions given by the Director.

During the conference, was presented the work and the activities of the National and University Library in Bitola with a presentation: “The Multifunctionality of the University Library” St. Kliment Ohridski - Bitola, Macedonia. “

A visit was organized at the Ossolineum Library, introducing the organization and the Politehnic of Wroclaw University and the functioning of many academic libraries in Wroclaw, as well as important monuments in Wroclaw. Properly, with dignity was presented our Institution and the state as well.

Second international conference of librarians in Wrocław, Poland, 2009

During 2009, in Wroclaw for the second time was realized the International Conference of librarians under the name “Second Wroclaw Meetings of Librarians of Polish Origin”. The conference was organized by the Main Library and Center for scientific - technical information on the Wroclaw Polytechnic. The conference was held at the Polytechnic from 18 to 21 July 2009. On the conference were present over 120 librarians - participants from around the world: U.S., Canada,

Germany, England, Ireland, Netherlands, France, Slovakia, Lithuania, Ukraine, Macedonia and Poland.

The aims of the conference at exchanging experiences about the problems were concentrated in two thematic blocks: The first thematic block was presented in the following topics: “The Academic Library in the faculty and the region” and “Electronic books in the library and on the market.”

The first thematic block was presented in the following topics: the library fund and their functionality in local and regional context, modern information technologies, lobbying, promotion and marketing of scientific libraries, library statistics, international and local library projects, education and status of librarians, active participation of librarians in the implementation of the activities of libraries in the region and beyond.

During the conference, our representative was Marija Malgozhata Machkovska that introduced NIUL “St. Kliment Ohridski” with the paper on “library projects and their realization in the University library in Bitola.” The presentation caused a great interest among the participants and the librarians will certainly contribute to the establishment of the cooperation between our institutions with more foreign libraries. Here the Director Naume Gjorgievski expressed his desire to develop the International Cooperation, therefore he sent a representative from NIUL “St. Kliment Ohridski” with guidance to move the Congress in order to popularize the institution and our country.

Third international conference of librarians in Wrocław, Poland, 2011

From 30 June to 1 July 2011 was held the International Conference for librarians in Wrocław under the name “III Wrocław Meetings” organized by the Main Library and the Center for scientific and technical research at Wrocław Polytechnic. On the conference were present 150 librarians from around the world: USA, Canada, Germany, France, Hungary, Macedonia, Lithuania, Sweden, Holland and all the Universities in Poland.

The conference was opened by the Vice-Rector for scientific research and economic cooperation with Prof. Eugeniusz Rusinski Ph.D., Engineering. Papers were also presented by other scientific officials of the Politehnika.

In the program provided at the conference were the following thematic sessions: “The Academic Library in the faculty and the region”, “Electronic books in the library and on the market”, “Documentation and Analysis of the Scientific Research”, “Workshop: ALEPH in libraries.”

In the speeches were covered different topics: development and perspectives of the electronic libraries, education and activities of the librarians, documentation

of the scientific achievements of university workers, electronic books in the library statistics, development and modification of library services for e-Science and e-Teaching, selection and information of electronic books and patterns of financing the sale of electronic books, and etc.

During the conference through the participation of Marija Malgozhata Machkovska was presented an essay on “Monastic libraries in Macedonia and the digitization of library collections”. The theme of the presentation and the pictures of the beautiful Macedonian monasteries that were part of the presentation of this paper left a big impression on the audience.

The participants on this Conference established many contacts that will contribute to the strengthening of the international cooperation among these libraries.

Visit by librarians from the Lower Shlyonsk Public Library “Tadeush Mikulski“ in Wroclaw, Poland, 2008

The National Institution- University Library “St. Kliment Ohridski“- Bitola supported by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia succeeded to realize the project of International Cooperation. The project “Macedonian - Polish

Cooperation of the libraries from Bitola and Wroclaw” was planned in two phases: visit by librarians from Wroclaw and visit by librarians from Bitola at the Wroclaw Library.

The first phase of this project was realized in the period from 14 to 18 May 2008. The visit of Bitola arrived three representatives from the Lower Shlyonsk Public Library “Tadeush Mikulski “ from Wroclaw – the Director of the Library, Andrzej Tivs, the deputy director Jolanta Ubovska and the Head of Department for the purchase and processing of library materials, Urshula Skoniechna.

The stay of the visitors in Bitola was filled with variety of activities. The first day of their visit was marked by the exhibition opening in the lobby of the National Institution- University Library “St. Kliment Ohridski “, entitled” Polish literature in the past and today “, the exhibition was opened by the MP Aneta Stefanovska, the Mayor of Bitola and the Director Naume Gjorgievski.

The following day the librarians were introduced with the working and the activities of the Library from Bitola. We visited all departments and introduced the processes of library work, and also established direct contact with all employees. After the official part of the stay in the afternoon the guests visited several cultural and historical monuments in Bitola, the ancient city of Heraclea Lyncestis, the Clock Tower, the church “St. Dimitrija” “The Catholic Church, Magazata, the Bezisten, the Old Town, the gallery” Yeni Mosque, “the Museum and also the National Park” Pelister “.

During the stay in Macedonia, librarians from the Lower Shlyonsk Public Library of Wrocław set the relationship with the National Institution-University Library "St. Kliment Ohridski" – Bitola and other libraries. Director of DJB, Andrzej Tivs said that Wrocław library will soon establish a collection of Macedonian literature in which composition are going to enter books donated by the Macedonian Institutions.

Visit to Wrocław, Poland, 2008

National Institution-University Library "St. Kliment Ohridski" in Bitola, this year completed many projects for international cooperation. One of the projects approved by the Ministry of Culture was the "Macedonian - Polish cooperation of the libraries from Bitola and the library in Wrocław, Poland." The project was fully and successfully implemented during the whole year. The first phase of the project, planned as visit of the Library in Bitola by librarians from Wrocław was completed in May, and the second phase - the librarians visit from Bitola in the library in Wrocław – was completed in September 2008.

The visit of the Lower Shlyonsk Public Library in Wrocław took place in the period from 22 to 27 September 2008. The first two days of the visit were planned for

the presentation of the library's departments and their functioning.

The Library is realizing tasks of public and academic library, while it is performing the role of a central library in the Lower Shlonsk and supports the development of about 600 smaller libraries.

There are several sections in DJB: Information, Borrowing, Collection and processing of library materials, Documents of social life, Fonoteca, Working with children, Instructional - methodical and research works, Periodics, Library computerization, Spoken Paper, Gallery "Pod Plafonem", Publishing - polygraph section.

The library fund has a universal character and covers about 500,000 units of various library materials.

During the visit in DJB was organized International Conference of librarians "The library in a service of the region." The conference was attended by librarians from Russia (St. Petersburg, Viborg, Gatchina), Ukraine (Krivograd) Czech Republic (Pardubice), Macedonia (Bitola), and librarians from Wroclaw and the Lower Shlonsk. The papers that were presented were divided into two thematic blocks: "System of public libraries at the regional level" and "New library technologies in the region."

The presentation that was presented on the Library conference was devoted to the activities of the National Institution-University Library in Bitola and the computerization of the libraries in Macedonia. The conference was well organized,

it enabled the librarians to exchange ideas, experiences, and also to establish new contacts and cooperation between the representatives of the Polish and foreign libraries. The established contacts will certainly contribute to the development of the librarianship in several states. After the conference, librarians were able to visit the most modern multimedia library in Wroclaw "Mediateka" and also to visit libraries in other cities - and in Shvidnica in Valbzhih. During the visit in Wroclaw we were introduced with the most significant monuments in the city and its surroundings - beautiful old buildings, churches, cathedrals and castles.

The cooperation between the National Institution-University Library "St. Kliment Ohridski" and the Lower Shlonsk Public Library "Tadeush Mikulski" is intensively developed and is of a great benefit to the both institutions. Further exchange of experiences and mutual assistance is planned in a form of a collection of Macedonian literature in the Wroclaw library and a collection of the Polish literature in the Library of Bitola.

The activation of inter-library lending fund is also planned. We believe that the joint activities of our two useful libraries will affect the deepening of cooperation between Poland and Macedonia, especially the culture. This was organized by the director Naume Gjorgievski, he send our representative from the institution, Marija Malgozhata Machkovska, who were given concrete directions for our more successful presentation and popularization.

Visit to Amsterdam, Netherlands, 2011

From 18 to 20 April 2011 the delegation consisting of Aneta Stefanovska, Naume Gjorgievski and Ilche Stojanovski, under bilateral international collaborations, stayed in Amsterdam - Netherlands project as approved by the Ministry of Culture of the Government of the Republic of Macedonia.

During the visit, through the Embassy and the Ambassador of the Republic of Macedonia in Hague - Netherlands we donated our editions; a meeting was held at the Central University Library in Amsterdam.

During the visit there was a discussion about the further cooperation of libraries in the area of exchange of literature and the possibilities for applications in the international library associations in order to further development work in this area.

Also, books were given away at the Central University Library in Amsterdam at the meeting and reviewing of it - NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola. During the stay in the Netherlands, numerous cultural institutions, museums, cultural - historical monuments, etc. were visited and reviewed and also a welcoming for the delegation was organized by the Ambassador of the Republic of Macedonia in Hague,

Netherlands, Nikola Dimitrov.

During the stay in The Netherlands, contacts and discussions with representatives of the Dutch - Macedonian Association for Friendship and Cooperation in Maastricht were realized, some of our library publications were also donated, and they promised a return- visit and donation of some of their literature. Besides that, we have gained a new experience and some new ways of working in certain departments in library operations.

Visit to Barcelona, Spain, 2011

On 22 September 2011 a meeting and cooperation was held at the National Library in Barcelona, Catalonia - Spain, according to an approved project for International Cooperation of the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia. For this purpose, the representatives from NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola visited the Catalan Library: Aneta Stefanovska, leader of the project together with: Blagoj Nikolov, Jolanda Boshevaska and Zoran Janakievski. During the visit, a program was implemented which consisted of the following activities: presentation and consideration of the Catalan Library, Exhibition of books - editions of NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola, multimedia presentation of the Republic of Macedonia,

Bitola and NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, giveaway, exchange and exhibition of works by and signing a bilateral agreement on mutual cooperation, presence of Macedonian literature and Macedonian language, popularization of our institution and enriching the library fund for foreign literature in our institution.

II COBISS Conferences- Maribor, Slovenia

Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2002

On 12.11.2002, on the annual conference COBISS held in IZUM, Republic of Slovenia, with his own paper: “Implementacija COBISS-a v Makedoniji”, was introduced Blagoj Nikolov, High Librarian as a representative of the Republic of Macedonia. In the paper was presented the current state of the libraries that were included in the system COBISS, with fully finished statistical data and vision for forming a library information system with a Centre for Virtual Library of Macedonia, online database of all libraries in the Republic of Macedonia which would become equal members of the system COBISS .

Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2004

At the annual conference of the Institute for Information Science (IZUM) of Maribor "COBISS 2004", held from 9 to 12 November 2004 there were over 300 librarians from Europe and visitors from the United States. Many of the library's representatives involved in COBISS were representatives from countries created after the breakup of Yugoslavia. There were 16 librarians from Macedonia, including three of NIUL - Bitola. Essays were devoted to the cooperation between the libraries of the countries involved in COBISS. Particular attention was paid to the new development of the program, the development of the vocabulary terms COBISS.SI, the functioning of COBISS.Net, of the old and rare books COBISS.SR, historical development and training of librarians to work with the program. States and possible directions for the development of cataloging rules in Croatia were presented. There were some examples about the Anglo-American works, rules dedicated on the Anglo-American Cataloguing Rules, 2nd Edition, in Czech Republic, Serbia and Slovenia. In the practical part of the conference, the method of taking records from bibliographic databases of the countries involved in COBISS was also presented to us. Business talks were held to open COBISS-Center in Macedonia, which would undertake all the

responsibilities in the connection with the training of the library staff, implementing and monitoring the functioning of the program.

During the stay, group visits were organized to the University library, the city library with the children clone library and the IZUM library. A new version of the program COBISS 3 was presented to us at IZUM. During the conversations with the colleagues from other libraries of the participating countries, we exchanged our working experiences, so that the conference will remain in our memory as an extremely well organized in all aspects, especially in terms of acquiring new knowledge from professional librarians. All of this was organized by the Director of our institution, Mr. Naume Gjorgievski.

Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2006

*F*rom 29 to 30 November 2006, there was a COBISS 2006 conference in Maribor named: “The role of libraries in ensuring the transparency of the bibliographic indicators of scientific, pedagogical and professional success in academic and research institutions.” The conference was attended by 421 librarians and IT experts from 14 countries, mostly from the Western Balkans (From Macedonia attended 34 librarians and IT experts).

At the conference, it was discussed about the importance of the libraries for developing the countries of Southeast Europe. Among the numerous experts of Library and Information Technology, representatives from relevant ministries also attended. Representatives from Macedonia were Mr. Jovan Lazarev - Ministry of Education, Ms. Valentina Janevska - Secretariat for European Integration and Mrs. Julia Bogatinova - Kostovska - Embassy in Ljubljana, as well as representatives of the general Head of the EU and international organizations that care for development assistance. Participants put an effort for better and greater development of the international community support for the modernization of libraries in the states, so the spread of COBISS.Net, which is created by IZUM of Maribor, is recognized as the most efficient way to Slovenia, Macedonia, Bosnia and Herzegovina, Serbia and Montenegro, who are already using COBISS, so Bulgaria also joined by signing of the agreement for exchange of bibliographic records during the conference. The participants expressed the expectation that the new mechanisms of EU development assistance in the Western Balkans, in particular, will support the implementation of the information technology and development of libraries.

Participants presented critical views on the role of libraries in the University level education, whereas it was concluded that their role is underestimated, which in any case will reflect negatively on the quality and competitiveness of the national higher education systems of the common European university space.

At the COBISS 2006 Conference, on a special round table, organized by IZUM

and the Podunavska Rector Conference dedicated to the position of the libraries and the library - information systems in a systematic arrangement in practice for evaluation and accreditation of higher education, unanimously adopted a document which is called “Maribor Declaration “. It is all organized by the director of our institution.

Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2007

Great number of librarians and IT experts from the countries of Southeast Europe, especially from the Western Balkans participated on the Sixteenth Conference of COBISS in Maribor, which was held from 28 to 29 November 2007, on a topic: “COBISS - Support intercultural dialogue” (the threshold of the European Year of Intercultural Dialogue). The Conference was attended by 414 participants including: 45 of Macedonia, 59 from Serbia, 42 participants from Albania, 51 from Bosnia and Herzegovina, 24 from Bulgaria, 10 from Montenegro, 25 from Kosovo, 119 in Slovenia and three participants from other states. Besides many librarians and IT experts, representatives from the relevant regulatory ministries also attended this conference. The Macedonian representatives were: Aneta Stefanovska, MP in the Assembly Republic of Macedonia, Ms. Trajana Markovska, Head of the Library

of the Ministry of Culture and the Ambassador of the Republic of Slovenia, Mr. Samuil Filipovski. Like the previous ones, this year's events of the conference were enriched by outstanding lecturers that presented their strivings in the building of the intercultural dialogue in different areas and discovered the intercultural breadth of COBISS, attesting the part of Europe in which there is no existence without intercultural dialogue.

The second day of the conference was devoted to the round tables (total of four, in which 39 teachers from nine countries participated).

Participants from our country that participated with their papers were: Mr. Mile Bosheski, Director of NUL "St. Kliment Ohridski"- Skopje and Mr. Naume Gorgievski, the Director of NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola .

It was discussed about the quality library practice within the following topics:

- Taking bibliographic records from different cultural backgrounds
- Consideration of the cultural diversity of library users
- Contribution to the European identity libraries
- "Minority" libraries and collections of complete works in foreign languages for intercultural dialogue

It is all organized by the director of our institution.

Conference COBISS, Maribor, Slovenia, 2009

*I*n November, 2009 during the two days was held the Seventeenth conference, COBISS 2009, named as “Ministerial Conference on informational infrastructure of science, education and culture.” The conference was attended by 400 participants from many countries, and three representatives from our institution who represented our institution very good way, which was concluded after the statement of the Director, Tomash Seljak that our institution is the only automated National and University Library in Macedonia and one of the first in Europe. It gave a great popularity to our institution and increased its reputation.

III Computer, Scientific, Research and Information Centre (CSRIC)

*F*ollowing the global processes of computerization, the role and the importance of the computer areas, was taken an initiative, with a purpose that NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola will acquire a highly sophisticated computer modernization and innovation. Through the initiative, the efforts and the commitments of Ms. Aneta Stefanovska started to be carried out, and the preceding contacts, from professional and financial nature helped for more quality and successful implementation. Due to the personal and professional engagements and the mutual arrangements with the foundation and the donation of American Monde - a reputable humanitarian - educational association "Community Self-Help Initiative (CSHI), USAID, Macedonia, Louis Berger Group Inc.", through which they had fundamental and capital, functional and missionary activity in the context of the progress and the prospects of Bitola temple of the book. The meaning is in the library spectrum and the library flexibility by enabling supreme and perfect work.

Computer, science, information and research center is intended for the users from the south - western region of the Republic of Macedonia, but also in the service

of all the interested fans in the country and vice versa, getting information from the library funds worldwide. It is equipped with the latest total of twenty computers with servers and graphics stations, laser printer and A3 color laser printer, digital copier, professional scanner A3 format and licensed computer programs that were used for computer and foreign languages courses.

Motives for the invested efforts were: advancement, improvement and universality of the Library in Bitola, the librarianship, with professional performances at national level, but also connection with the global trends to follow the world's library standards- opportunities, values and benefits for cooperation with the world.

Considering that the Library in Bitola aims to create a virtual library, this major project was another link in the endless new, following and future professional domains that in the future, over the time will search for even bigger perfectionism and as far as possible, absolute quality in every sense.

IV IFLA Conference

Milan, Italy, 2009

*I*n August 2009, the Director of NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola, Naume Gjorgievski and the High Librarian, Aneta Stefanovska attended the 75th IFLA Conference held in Milan, Italy. Contacts were established with many countries around the world, especially from the University of Oxford, which gave results that they came to Macedonia and organized an expert seminar with our help, which was attended by representatives from all libraries in the Republic of Macedonia and our institution. Certificates of participation were allotted to Aneta Stefanovska and Naume Gjorgievski.

Gothenburg, Sweden, 2010

*T*wo representatives from NIUL “St. Kliment Ohridski “- Bitola, attended the 76th World Congress of Libraries and Information IFLA (International Federation of Library Associations), which was held from 10 to 15 August 2010 in Gothenburg, Sweden.

The main theme of the Congress was “Open Access to Knowledge,” and among the important topics were also: “Open access and digital resources”, “Library services for people with disabilities”, “Libraries for Children and Youth”, “Library services in multicultural population”, “ The power of the word - communication and access to information in a globalizing world “, etc.

Contacts were established with Oxford, which then resulted with their visit to Macedonia, an expert seminar was organized, where we also attended, and then we had a meeting which will result with further cooperation.

San Juan, Puerto Rico, 2011

Two representatives of the Republic of Macedonia participated on the 77th World Congress of Libraries and Information IFLA (International Federation of Library Associations), which was held in San Juan - Puerto Rico from 13 to 18 August 2011.

The representatives from Macedonia Ms. Aneta Stefanovska, NIUL "St. Kliment Ohridski"-Bitola and Ohridija Lazarova, NUL "Goce Delchev"-Shtip, realized contacts with the Universities and the University libraries of Oxford, Cambridge and the American Association of Universities.

It was also contacted and discussed with the Head of the Library of Helsinki - Finland, where the next Congress of IFLA will be held, the following 2012.

During the stay and the presence at the Congress in Puerto Rico, discussions with the representatives of the libraries from Kenya, and all the other representatives of the libraries from countries in Africa were also held.

A contact was realized with descendants of the famous Rockefeller financial tycoon, representatives of the Harvard University and particularly with librarians from almost all the Balkan countries.

Then, invitations were exchanged for cooperation and scientific meetings like seminars, symposia, etc., especially with our Library - NIUL “St. Kliment Ohridski” - Bitola, and Republic of Macedonia in general.

It was emphasized that the cooperation should be initiated through an inter-library cooperation in the form of exchange of publications from our institution and country and vice versa, or from the relevant institution and country on the other side.

A separate issue that overwhelmed the Congress and all the contacts and talks with related institutions in the field of the library work was: “Globalization of information in international or worldwide manner and exchange of its information”.

Negotiations were initiated, and further specifically performed and carried out at the national level to obtain equipment and other projects in the field of library and its contemporary development.

Opinions and experiences were exchanged in the field of librarianship on “New Processes in Library Work”, and an organized meeting would be held in the Republic of Macedonia, specifically in Bitola.

V Cooperation between Embassies

Vienna, R. Austria, 2011

The Head of NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola, Naum Gjorgievski, in cooperation with the Embassy of Austria in Macedonia at the invitation of the Federal Ministry for European International Affairs of Austria, visited Vienna from 14 to 19 March 2011.

The purpose of the visit was the signing of the pre-agreement with the Ministry for European and International Affairs of Austria for issuing an Austrian collection of books – (year 2000), which are processed within the funds of NIUL funds "St. Kliment Ohridski" – Bitola, foreign literature section.

The books were previously donated by the Austrian Embassy to the Republic of Macedonia. During our stay in Vienna, we visited several libraries, including the National Library of Austria in Vienna, as well as other institutions of culture and cultural - historical monuments - that has deepened our cooperation with this country and with their Embassy here in the Republic of Macedonia, the cooperation will continue through the participation on seminars in Vienna and vice versa, and

each year we will participate in May, when the seminars are going to be held.

VI International Cooperation – BZM

Zagreb, Croatia, 2010

*T*he 37th Assembly of the Croatian Library Association was held in Tuheljski Toplice, near Zagreb from 29 September to 2 October 2010. Our representative Dr. Veljanovski Nikolce, who worthily represented our institution, the city and the Republic of Macedonia, attended in the presence of more than 200 participants. He also performed as a president of the Library Association of Macedonia, which works actively in Bitola for the first time since its formation.

In addition to other programs in this Assembly, the main theme was Libraries in the community. Among other topics that were included: “permanent values of the minority community libraries”, “Museum Libraries and the local community”, “To be there where the eyes of our customers are”, “Network catalog of Zagreb city”, “Volunteers in Libraries - chances and opportunities “;” How to improve library services for a happy community” etc.

As part of this meeting, there was an organized trip and a visit to the Public Library of Krapina – Croatian Zagorje and the newly opened Museum of Krapina Man. During the program activities, participants exchanged experiences and achievements of library work from their environments. Our representative had a great impact to the other participants that were present there.

Epilogue

NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola for the last few years has been internationally active with the written word that glorifies the Macedonian language worldwide.

It remains to be seen whether Microsoft will be interested in technical cooperation with the Macedonian librarianship.

In this respect, NIUL "St. Kliment Ohridski" – Bitola, especially in this period, has developed international cooperation with the worldwide famous libraries, which was elaborated in the annual working plan and supported by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia. The library gives its realized issues at each visit abroad, so the libraries abroad would have books written in Macedonian language.

Collaborations are established with a total of 20 countries that signed the agreements for international cooperation, and with every our visit, our Library and our country is properly presented with a string of cultural events, presenting our cultural treasure, heritage and tradition.

The last World Congress of Libraries, IFLA 2011 San Juan, Puerto Rico was

attended by the two representatives from Macedonia: Aneta Stefanovska from Bitola and Ohridija Lazarova from Stip. At the Congress numerous contacts were realized including the famous libraries of Oxford, Cambridge, American Association of Universities and librarians from all the Balkan countries. A contact was also realized with the descendants of Rockefeller and invitations were exchanged for scientific meetings - seminars and symposiums.

A special topic that prevailed on the Congress, through the discussions and the contacts with similar institutions in the field of library working, has been the globalization of information in the world's international relations and exchange of information, which means that our library would be included in that globalization.

Continuous improvements were initiated and negotiations are going to be carried out at the national level to obtain the equipment, because meetings with Bill Gates were realized, the director of Microsoft, Deborah, who accomplished to complete the equipping of Ukraine with the technical equipment of enormous amount of funds.

We have received a contact from her, and she said that after the preparation of these projects they would also be available for the Republic of Macedonia.

Within the realization of these projects in 2011 was visited the National Library of Catalonia in Barcelona, where an agreement for further cooperation was signed and we donated 40 publications written in Macedonian from our library that remain on their bookshelves, approachable for the people that live there.

An exhibition was set in NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola and afterwards followed a presentation of our country, city, university, and mostly of our prestigious library.

There was a huge interest, and it could be concluded from the number of visitors - students, representatives of public life, citizens, representatives from the library, who were interested to see what happens to a small country, small town for them, and a special interest was aroused when they learned that here everything is automated, the process is completely automated. For them it was strange that such a small library went so far with the development, further than many other countries in the world.

Especially should be emphasized and stressed that the number of the books issued by NIUL "St. Kliment Ohridski" - Bitola exceeds the total number of publishing activity of all other libraries of the country together. Some of them are printed on Macedonian language and have a parallel English translation that causes a great interest and even greater availability on the international bazaar for cooperation and exchange.

Автори

Анета Стефановска
Науме Ѓоргиевски
Благој Николов
Јоланда Бошевска

Authors

Aneta Stefanovska
Naume Gorgievski
Blagoj Nikolov
Jolanda Boshevka

Превод на англиски јазик

Емилија Стефановска

Translation in English language

Emilija Stefanovska

Подготви за печат и компјутерски ги обработи

Зоран Јанакиевски

Printing preparation and computer design

Zoran Janakievski

Печати

АД „Киро Дандаро“ – Битола
Битола, 2011

Printed by

AD “Kiro Dandaro” - Bitola
Bitola, 2011

*Книгата е потпомогната од
Министерството за култура
на Република Македонија*

*The book is funded by
the Ministry of Culture,
of the Republic of Macedonia*